

EUROBAROMETRI 61

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

KEVÄT 2004

KANSALLINEN RAPORTTI

SUOMI

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima, Euroopan komission Suomen edustustolle tehty selvitys.

Tämä raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	3
1.1	Tutkimuksen toteuttaminen	3
2	Euroopan unioni tänään	5
2.1	Tulevaisuutta koskevat suomalaisten odotukset	6
2.2	Mitä Euroopan unioni merkitsee suomalaisille	8
2.3	Suomalainen ja eurooppalainen identiteetti	11
2.4	Suomalaiset ja globalisaatio	12
3	Suomalaisten EU-tietämys	16
3.1	Yleisellä tasolla	16
3.2	Eräisiin kysymyksiin	16
3.3	Euroopan unionista tiedottaminen Suomessa	18
4	Euroopan unionin jäsenyyden edut ja haitat	21
4.1	EU:hun kohdistuvat pelot	22
4.2	Mielipiteitä EU:n budjetista	24
5	Euroopan unionin tulevaisuus	25
5.1	Unionin mahdollinen laajentuminen tulevaisuudessa	25
5.2	Perustuslaki	25
5.3	Euroopan kehittäminen eri tahtiin eri valtioryhmien osalta	26
5.4	Muut muutokset	26
5.4.1	Eurooppaneuvoston puheenjohtajuus	27
5.4.2	Päätökset ministerineuvostossa	28
5.4.3	Komissaarien määrä	28
5.4.4	Veto-oikeus	29
6	Vanhojen ja uusien jäsenmaiden mielipiteiden vertailu	31
7	Johtopäätökset	34
	Liitteet	
	Liite 1. Technical specifications	38
	Liite 2. Suomessa haastatelluille esitetyt kysymykset A ja B	41
	Liite 3. Eurobarometer key indicators	59

1 JOHDANTO

Eurobarometri on tutkinut jo useiden vuosien ajan Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista. Tämä keväällä 2004 toteutettu Eurobarometri tarkastelee mm. Euroopan unionia suomalaisesta näkökulmasta, Euroopan unionin yleistä kannatusta Suomessa ja suomalaisten suhtautumista mahdollisiin muutoksiin Euroopan unionissa tulevaisuudessa. Raportissa vertaillaan eri ammatti- ja ikäryhmien suhtautumisia sekä suomalaisten mielipiteiden eroavuuksia

alueellisesti ja poliittisesti. Suomalaisten mielipiteitä verrataan myös muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaismielipiteeseen.

1.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Kevään 2004 Eurobarometri-kysely toteutettiin 15 sen hetkisessä jäsenmaassa helmikuun 20. ja maaliskuun 28. päivän välisenä aikana 2004. Kysely koski asenteita EU:ta kohtaan sekä muita ajankohtaisia poliittisesti ja yhteiskunnallisesti kiinnostavia aiheita ja siihen osallistui 16 216 yli 15-vuotiaasta eurooppalaista. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1027 suomalaista ja jotka muodostivat sukupuoli-, ikä-, ammatti- sekä aluejakaumaltaan edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi European Opinion Research Group –konsortio, johon kuuluvat INRA (Europe), I.C.O. ja GfK Worldwide. Suomessa haastattelut suoritti Suomen Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ihmisten kotona ja maan omalla kielellä.

Raportin toisessa luvussa tarkastellaan mitä suomalaiset odottavat tulevalta vuodelta. Tutkimme suomalaisten identiteettiä, onko se suomalainen vai eurooppalainen? Tarkastelemme myös mitä Euroopan unioni merkitsee suomalaisille ja tutkimme heidän mielipiteitään globalisaatiosta.

Kolmannessa luvussa tarkastellaan suomalaisten EU-tietämystä, ensin yleisellä tasolla ja sen jälkeen suhteessa eräisiin tiettyihin kysymyksiin. Tässä luvussa selvitetään myös suomalaisten mielipiteitä tiedottamisesta Euroopan unionista suomalaisissa tiedotusvälineissä, sekä kysytään miten he kokivat saaneensa tietoa toukokuussa tapahtuneesta Euroopan unionin laajentumisesta.

Raportin neljäs luku keskittyy erityisesti tarkastelemaan suomalaisten mielipiteitä jäsenyyden eduista ja haitoista. Tutkimme myös minkälaisia pelkoja suomalaisilla on Euroopan unionin suhteen ja ja heidän uskomuksiaan Euroopan unionin budjetin käytön suhteen.

Viidennessä luvussa käsitellään suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin tulevaisuuteen; mitä mieltä he ovat uudesta perustuslaista ja sen mahdollisesti mukanaan tuomista toimielinten uudistuksista. Miten suomalaiset suhtautuvat Euroopan unionin mahdolliseen lisälaajentumiseen ja mitä mieltä he ovat siitä, jos Euroopan unionia tulevaisuudessa kehitetään eri tahtiin eri jäsenvaltioiden osalta.

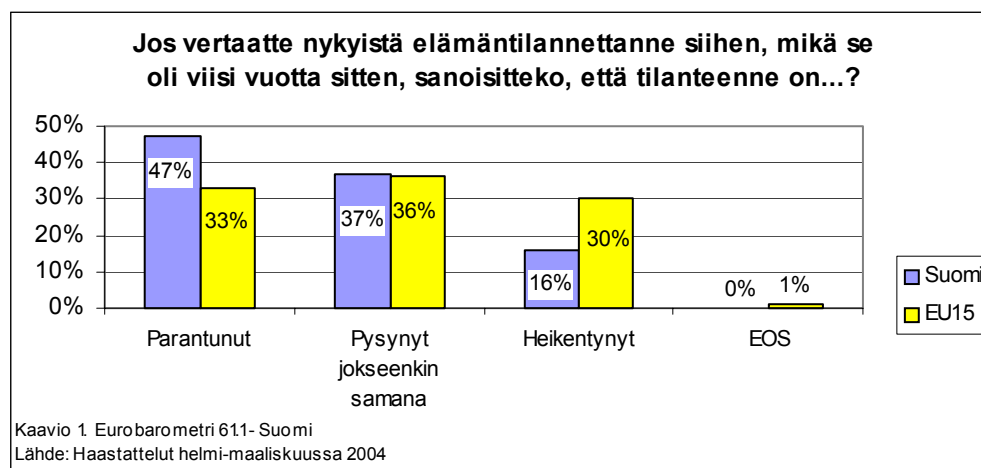
Raportin toiseksi viimeisessä luvussa verrataan uusissa jäsenmaissa tehtyjen Eurobarometri – mielipidemittausten tuloksia vanhojen jäsenmaiden tuloksiin. Raportin viimeinen eli seitsemäs luku esittelee raportin merkittävimmät havainnot lyhyesti.

Haastattelujen tulosten esittämisen apuna on käytetty lukuisia kaavioita ja taulukoita. Jollei muuta mainita, esittävät nämä aina suomalaisten mielipidettä. Eräissä taulukoissa verrataan suomalaisten mielipiteitä kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin jäsenmaissa. Kyseinen vertailuluku on ilmaistu lyhenteellä EU15 ja se tarkoittaa kaikkien 15 Euroopan unionin jäsenmaan mielipiteiden laskennallista keskiarvoa. Kysymykset, joiden kysymyksenasettelu viittaa suoranaisesti Suomeen, esimerkiksi kysymys ”Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..?”, on kussakin jäsenmaassa esitetty kyseistä maata koskevana. **Koska ko. mielipidemittaus on suoritettu maaliskuun huhtikuun 2004, jolloin EU:n jäsenmaita oli vielä 15, tarkoittavat kaikki viittaukset muihin jäsenmaihiin**

Euroopan unionin 14 muuta jäsenmaata ennen 1.5.2004 tapahtunutta laajentumista. Eurobarometri-mielipidemittausta on kuitenkin jo jonkin aikaa tehty myös toukokuussa Euroopan unioniin liittyneissä uusissa jäsenmaissa. Viimeisessä luvussa, eli **luvussa 7, on käsitelty eräitä uusissa jäsenmaissa esitettyjä kysymyksiä ja ko. maiden kansalaisten vastauksia näihin kysymyksiin.** Näitä kansalaismielipiteitä on myös verrattu vanhojen jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin (katso myös liite 3).

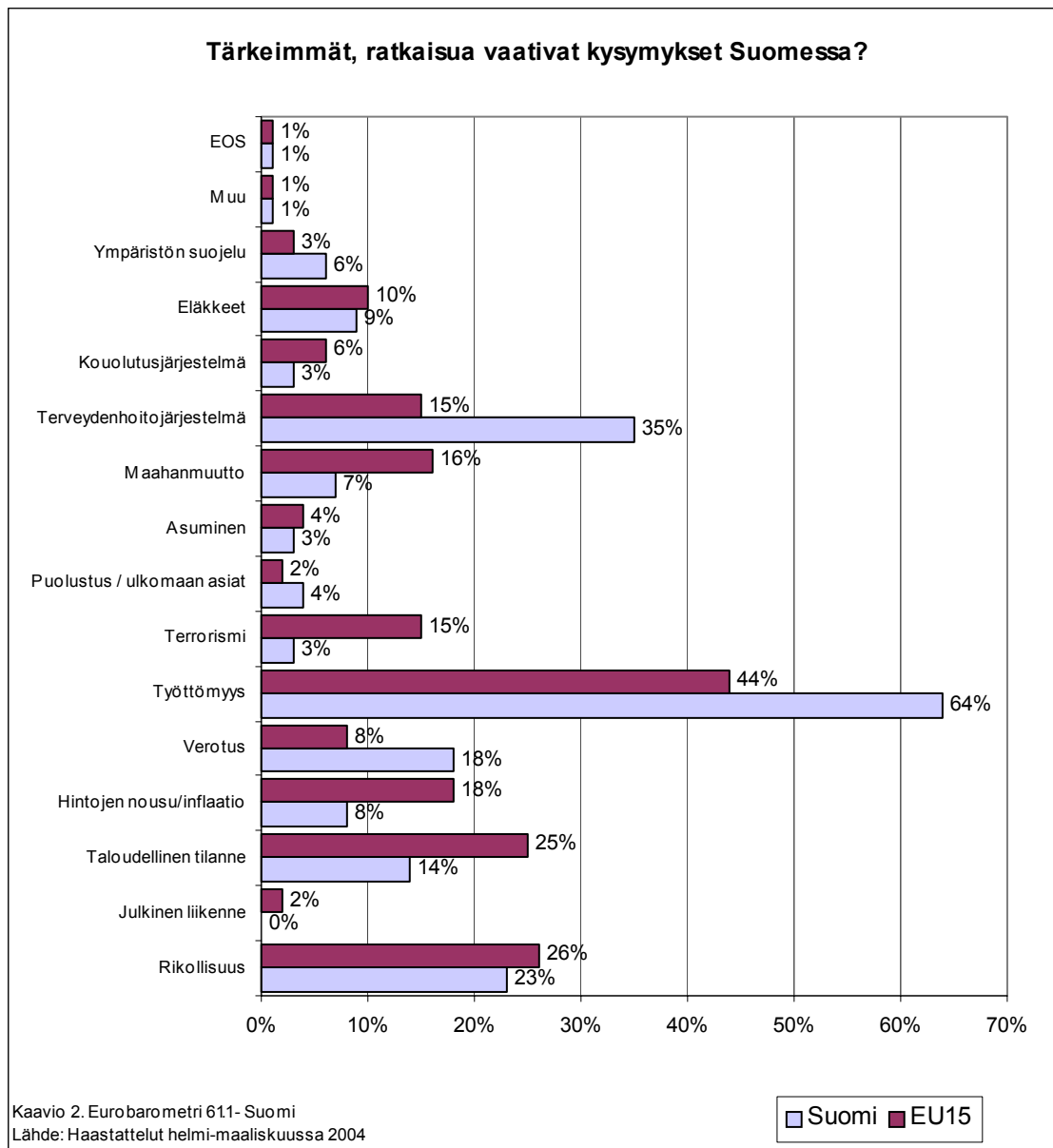
2 EUROOPAN UNIONI TÄNÄÄN

Tässä Eurobarometrissä pyydettiin kansalaisia vertaamaan sen hetkistä henkilökohtaista elämäntilannettaan siihen, mikä se oli viisi vuotta aikaisemmin. 47 prosenttia suomalaisista oli sitä mieltä että heidän elämänsä oli haastattelua tehtäessä parempi, kuin mitä se oli ollut viisi vuotta aiemmin. 16 % mielestä heidän elämäntilanteensa oli heikentynyt ja 37 % mielestä se oli pysynyt jokseenkin samana. Kaikkein eniten elämäntilanteensa sanoivat parantuneen johtavassa asemassa työskentelevät (69 %), 15-24 ja 25-39 –vuotiaat (68 %), ruumiillisen työn tekijät (63 %) ja opiskelijat (61%). Eri sukupuolten, eri poliittista suuntaa kannattavien tai eri puolella Suomea asuvien kansalaisten mielipiteissä ei ollut havaittavissa suuria eroja.

Jos vertaamme suomalaisten vastauksia muiden jäsenmaiden kansalaisten vastuksiin voimme havaita, että EU-kansalaisista vain irlantilaisien (53%), ruotsalaisten (50%) ja tanskalaisten (48%) tilanne on viidessä vuodessa kohentunut enemmän kuin suomalaisten tilanne. Eniten elämäntilanteensa uskovat heikentyneen saksalaiset ja portugalilaiset, joista peräti 44 % on sitä mieltä, että heidän elämäntilanteensa on heikentynyt viidessä vuodessa. Saksalaisista vain 17 % sanoo elämäntilanteensa parantuneen.

Kansalaisilta tiedusteltiin myös, mitkä heidän mielestään ovat ne kaksi tärkeintä kysymystä, jotka tällä hetkellä vaativat ratkaisua. Alla olevasta kaaviosta näemme, että suomalaisia huolestuttaa kaikkein eniten työttömyys. Peräti 64 % vastaajista on nimennyt sen toiseksi kahdesta tärkeimmästä kysymyksestä, jotka tulisi ratkaista. Puoli vuotta aiemmin, eli syksyllä 2003 suoritetussa Eurobarometri –mittauksessa 56 % suomalaisista nimesi työttömyyden toiseksi tärkeimmistä ratkaistavista kysymyksistä. Voimme siis todeta, että huoli työttömyydestä on noussut 8 prosenttia puolessa vuodessa. Toiseksi tärkeimpänä kysymyksenä suomalaiset pitävät terveydenhuoltojärjestelmää. Eri sosiodemografisten ryhmien vastauksia tarkasteltaessa on havaittavissa, ettei eri ryhmien mielipiteissä ole suuriakaan eroja.

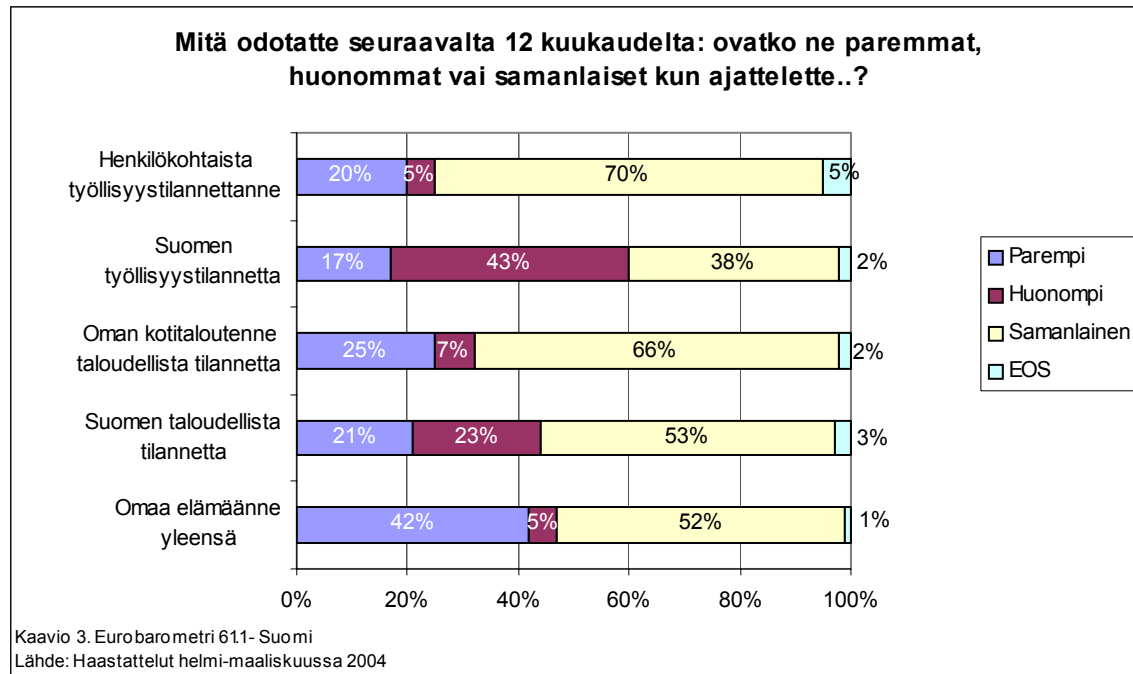

Jos tarkastelemme eri vaihtoehtoja ja sitä, miten tärkeinä kysymyksinä Euroopan unionin kansalaiset eri jäsenmaissa ovat ne kokeneet, voimme todeta, että rikollisuus oli hollantilaisten mielestä (47 %) tärkein kysymys. 46 %:a hollantilaisista huolestutti myös maansa taloudellinen tilanne. Hintojen nousu ja inflaatio huolestuttaa puolestaan italialaisia (45 %) ja työttömyys suomalaisten ohella portugalilaisia (66 %) sekä saksalaisia (64 %). Entisen Itä-Saksan alueella asuvista saksalaisista peräti 74 % on nimennyt työttömyyden tärkeimmäksi ratkaistavaksi kysymykseksi. Terrorismi huolestuttaa eniten espanjalaisia (58 %) ja siirtolaisuus brittejä (41 %). Ruotsalaisten mielestä tärkein ratkaisua vaativa kysymys on Ruotsin terveydenhoitojärjestelmä (43 %). Eläkkeet huolestuttavat eniten itävaltalaisia, joista 25 % on nimennyt tämän kysymyksen toiseksi kahdesta tärkeimmästä kysymyksestä.

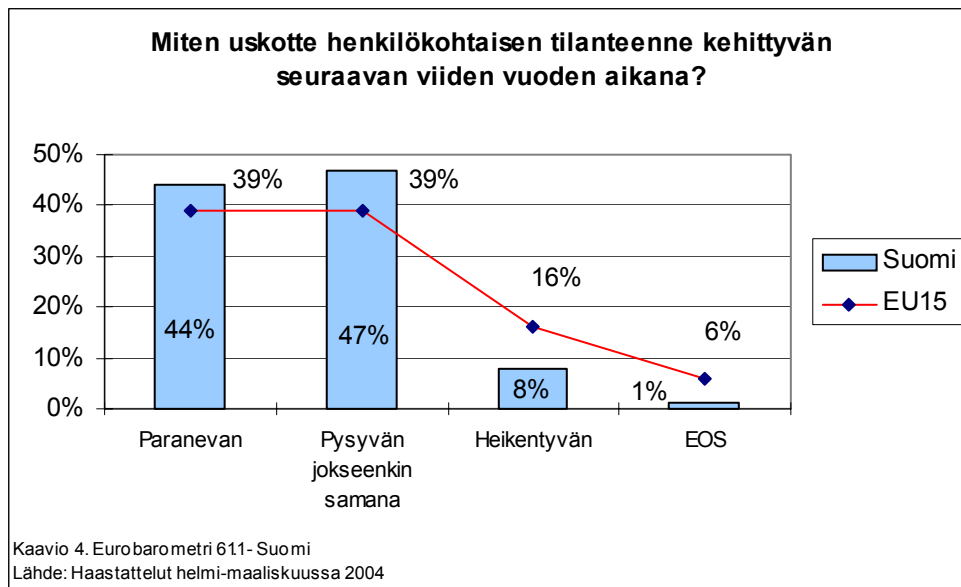
2.1 Tulevaisuutta koskevat suomalaisten odotukset

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, minkälaisen he uskovat seuraavan 12 kuukauden olevan sekä omalta, että Suomen talouden osalta. Valtaosa suomalaisista uskoo henkilökohtaisen taloudellisen tilanteensa, työllisyystilanteensa, tai oman elämänsä ylipäätään olevan samanlaisen tai paremman 12 kuukauden kuluttua. Sen sijaan 23 % vastaajista (2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin syksyllä 2003 tehdyssä Eurobarometri-mittauksessa) uskoo Suomen taloudellisen tilanteen olevan heikommän vuoden kuluttua ja peräti 43 % heistä odottaa

Suomen työllisyystilanteen heikkenevän seuraavan 12 kuukauden kuluessa. Kaikkein negatiivisimmin työllisyystilanteen kehitykseen suhtautuvat eläkeläiset, itsenäisen ammatin harjoittajat ja kodista huolehtivat. Oman henkilökohtaisen työllisyystilanteensa 39 % työttömistä uskoo paranevan, keskiarvon kaikkien kansalaisten kohdalla ollessa 20 %. Myönteisimmin omaan elämäänsä yleensä suhtautuvat nuoret ja opiskelijat. Myönteisiä ovat myös johtavassa asemassa työskentelevät, ruumiillisen työn tekijät, kodista huolehtivat ja työttömät.

Verrattaessa vastauksia muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että tulevaan vuoteen kohdistuvat suomalaisten odotukset ovat Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoa korkeammat, jopa niiden odotusten osalta, jotka kohdistuvat omaan henkilökohtaiseen työllisyystilanteeseen; syksyllä 2003 suoritettussa Eurobarometri-mittauksessa suomalaiset sijoittuivat juuri ja juuri kaikkien jäsenmaiden keskiarvon alapuolelle siinä, mitä tuli omaan henkilökohtaiseen työllisyystilanteeseen kohdistuviin odotuksiin. Keväällä 2004 suomalaisia myönteisimpiä odotuksia oman elämänsä suhteen kokonaisuutena on vain irlantilaisilla ja ruotsalaisilla. Selkeästi negatiivisimmin tulevaisuuteensa suhtautuvat portugalilaiset ja saksalaiset. Oman maansa työllisyystilanteeseen suhtautuvat pessimistisimmin portugalilaiset, saksalaiset ja hollantilaiset, joista yli 60 % uskoo maansa työllisyystilanteen heikkenevän seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

Vaikka lähes neljännes suomalaisista uskoo taloudellisen tilanteen heikkenevän Suomessa seuraavan 12 kuukauden kuluessa, ovat suomalaiset kuitenkin EU:n toiseksi myönteisimpiä tämän kysymyksen suhteen heti Espanjan jälkeen. Kaikista EU-kansalaisista 43 % uskoo maansa taloudellisen tilanteen heikkenevän. Näyttäisi kuitenkin siltä, että kaiken kaikkiaan suhtautuminen tulevaisuuteen Euroopan tasolla on huomattavasti myönteisempää keväällä 2004 kuin syksyllä 2003, jolloin peräti kahdeksan jäsenmaan kansalaisista yli puolet uskoi maansa taloudellisen tilanteen heikkenevän vuonna 2004. Keväällä 2004 enää kolmen jäsenmaan kansalaisista yli 50 % uskoi maansa taloudellisen tilanteensa heikkenevän seuraavan 12 kuukauden aikana. Viidessä jäsenmaassa yli puolet vastaajista uskoo maansa työllisyystilanteen heikkenevän seuraavan 12 kuukauden aikana. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaiset suhtautuvat maidensa taloudelliseen tilanteeseen tällä hetkellä suhteellisen pessimistisesti, mutta kuitenkin myönteisemmin kuin syksyllä 2003.

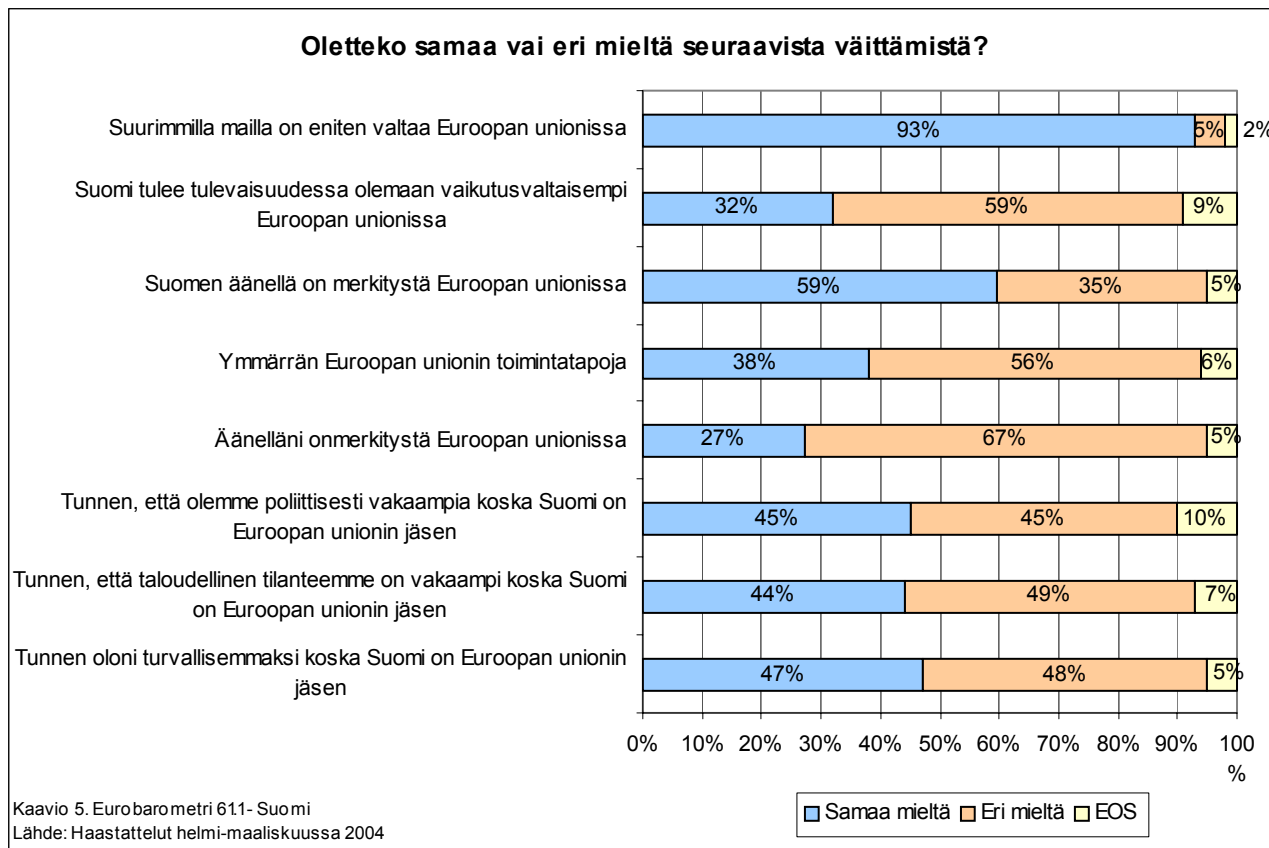
2.2 Mitä Euroopan unioni merkitsee suomalaisille

Kun suomalaisilta kysyttiin, mitä Euroopan unioni merkitsee heille henkilökohtaisesti, mielsi suurin osa vastaajista sen liittyvän joko vapauteen matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa tai yhteiseen valuuttaan, euroon. Kun vertaamme nyt saatua järjestystä vuoden takaiseen mielipidemittaukseen, havaitsemme, että samat viisi vaihtoehtoa olivat kärjessä silloinkin, ainoastaan niiden keskinäinen järjestys on jonkin verran muuttunut.

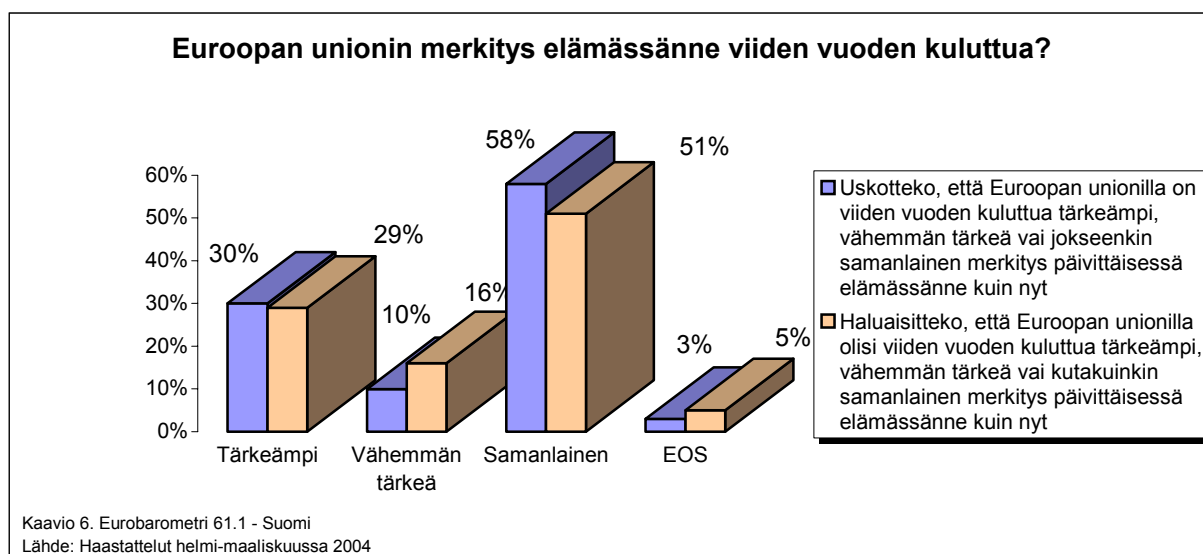
MITÄ EUROOPAN UNIONI MERKITSEE TEILLE HENKILÖKOHTAISESTI?

	EU15	Suomi
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa	69 %	51 %
Euroa	65 %	50 %
Byrokratiaa, virkavaltaisuutta	44 %	22 %
Varojen haaskausta	32 %	26 %
Kulttuurista monimuotoisuutta	30 %	28 %
Enemmän rikollisuutta	29 %	19 %
Rauhaa	28 %	31 %
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	19 %	23 %
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	18 %	28 %
Taloudellista hyvinvointia	15 %	19 %
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	14 %	14 %
Työttömyyttä	13 %	19 %
Demokratiaa	10 %	22 %
Sosiaaliturvaa	6 %	11 %
EOS	2 %	4 %
Muuta	1 %	2 %

Suomalaisille lueteltiin myös muutamia väittämiä joista heidän piti sanoa, ovatko niiden kanssa samaa vai eri mieltä. 93 % suomalaisista on sitä mieltä, että suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa kaikkien jäsenmaiden kansalaisten keskiarvon ollessa 70 %. Suomalaisten kanssa samaa mieltä ovat ruotsalaiset, tanskalaiset ja hollantilaiset (92 %, 89 % ja 88 %). 59 % suomalaisista uskoo Suomen vaikutusvallan olevan pienemmän tulevaisuudessa. Tätä mieltä ovat oman maansa kohdalta myös hollantilaiset (61 %), tanskalaiset, itävaltalaiset ja ruotsalaiset (kaikki 59 %) eli lähestulkoon kaikki Euroopan unionin pienimpien jäsenmaiden kansalaiset. Vaikka 59 % suomalaisista uskoo Suomen äänellä olevan merkitystä Euroopan unionissa, uskoo vain 27 % että heidän henkilökohtaisella äänellään on merkitystä. Oman maansa äänen merkitykseen uskovat eniten saksalaiset ja luxemburgilaiset (75 %), tanskalaiset (74 %) ja ruotsalaiset (73 %). Vähiten oman äänensä merkitykseen uskovat puolestaan itävaltalaiset (47 %). Oman henkilökohtaisen äänensä merkitykseen uskovat eniten tanskalaiset (47 %) ja luxemburgilaiset (44 %). Briteistä peräti 69 % ja portugalilaisista 66 % ei usko, että heidän henkilökohtaisella äänellään on merkitystä Euroopan unionissa.

Kansalaisilta kysyttiin myös, uskovatko he Euroopan unionin merkityksen viiden vuoden kuluttua olevan tärkeämmän, vähemmän tärkeän, vai jokseenkin samanlaisen heidän päivittäisessä elämässään. Suomalaisista 30 % uskoo Euroopan unionin roolin heidän elämässään olevan tärkeämmän viiden vuoden kuluttua ja 58 % uskoo sen olevan samanlaisen kuin tällä hetkellä. Kun kansalaisilta kysyttiin, minkälaisen roolin he haluaisivat Euroopan unionilla olevan päivittäisessä elämässään viiden vuoden kuluttua, haluaisi 29 % suomalaisista Euroopan unionilla olevan tärkeämmän roolin kuin tällä hetkellä. 16 % haluaisin Euroopan unionin merkityksen elämässään olevan pienemmän ja 51 % haluaisi merkityksen pysyvän samanlaisena.

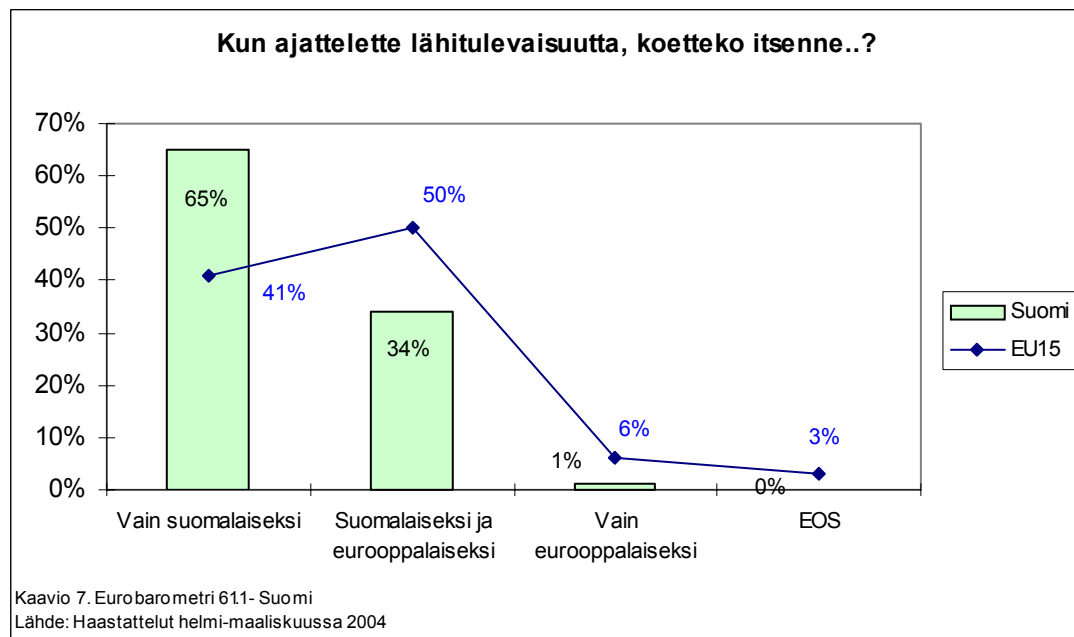
Kaikista Euroopan unionin kansalaisista 44 % haluaisi EU:n merkityksen olevan tärkeämmän ja 30 % haluaisi sen olevan pienemmän. Etenkin kreikkalaiset, portugalilaiset ja italialaiset (73 %,

67 % ja 63 %) haluaisivat Euroopan unionin merkityksen olevan tärkeämmän. Euroopan unionin merkityksen pienenemistä haluaisivat etenkin britit (31 %) ja ruotsalaiset 27 %).

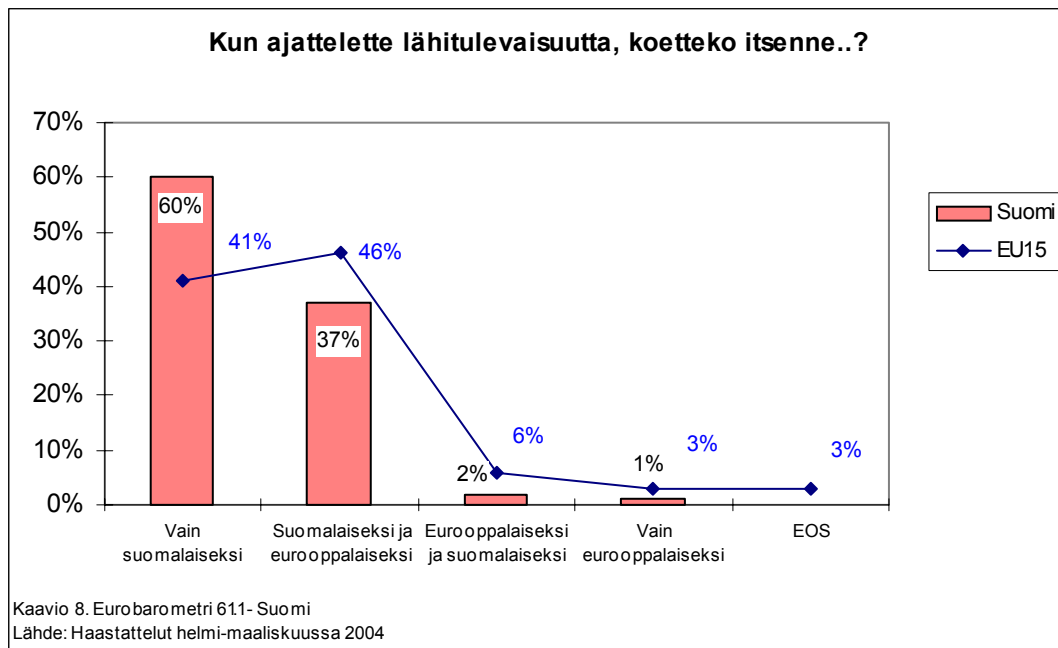
2.3 Suomalainen ja eurooppalainen identiteetti

Eurobarometri-mielipidemittauksella haluttiin myös tiedustella Euroopan unionin kansalaisten suhtautumista omaan kansalliseen identiteettiinsä. Kysymys aseteltiin kahdella eri tavalla: osalle vastaajista annettiin kolme vaihtoehtoa ja osalle neljä. Tällä haluttiin mitata, miten kysymyksen asettelu vaikuttaa vastauksiin, vai vaikuttaako se ollenkaan?

Kun vastausvaihtoehtoja oli kolme, eli ”vain suomalaiseksi”, ”suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi” ja ”vain eurooppalaiseksi”, sanoi 65 % suomalaisista tuntevansa itsensä ensisijassa vain suomalaiseksi, 34 % suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi ja 1 % vain eurooppalaiseksi.

Kun vastausvaihtoehtoja oli neljä: ”vain suomalaiseksi”, ”suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi”, ”eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi” ja ”vain eurooppalaiseksi”, saatiin hieman erilaiset luvut. Nyt 60 % suomalaisista sanoi tuntevansa itsensä ensisijassa vain suomalaiseksi, 37 % suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi, 2 % eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi ja 1 % vain eurooppalaiseksi.

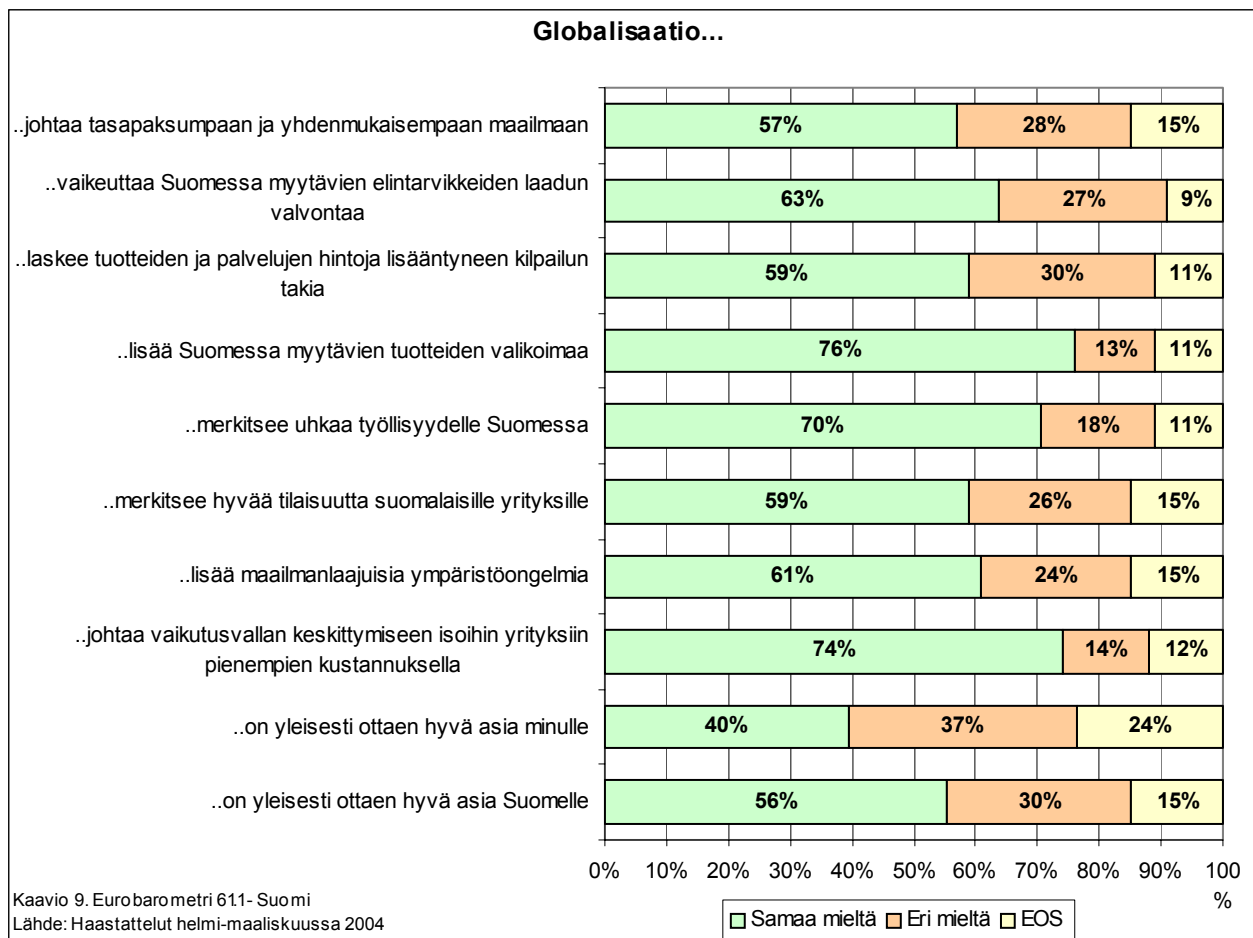

Vaikuttaa siltä, että kysymysasettelu vaikuttaa eri maissa eri tavalla. Jos vertaamme Suomen ja kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoja havaitsemme, että Suomessa vaihtoehdon ”eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi” tullessa mukaan ”vain suomalaiseksi” itsensä tuntevien määrä vähenee ”suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi” itsensä tuntevien hyväksi. Euroopan tasolla sen sijaan itsensä ”oman maalaistekseen” tuntevien määrä ei vähene, vaan siirtymät tapahtuvat muiden vaihtoehtojen välillä. Mitään suuria eroja suomalaisten vastausten välillä vaihtoehtoasettelusta riippuen ei ole havaittavissa. Itsensä vain suomalaiseksi tuntevat muita enemmän työttömät, yli 55-vuotiaat, eläkeläiset ja 16-19 -vuotiaina opintonsa päättäneet. Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi itsensä muita enemmän tuntevat puolestaan johtavassa asemassa työskentelevät, kodista huolehtivat ja korkeasti koulutetut, eli yli 20-vuotiaina opintonsa päättäneet.

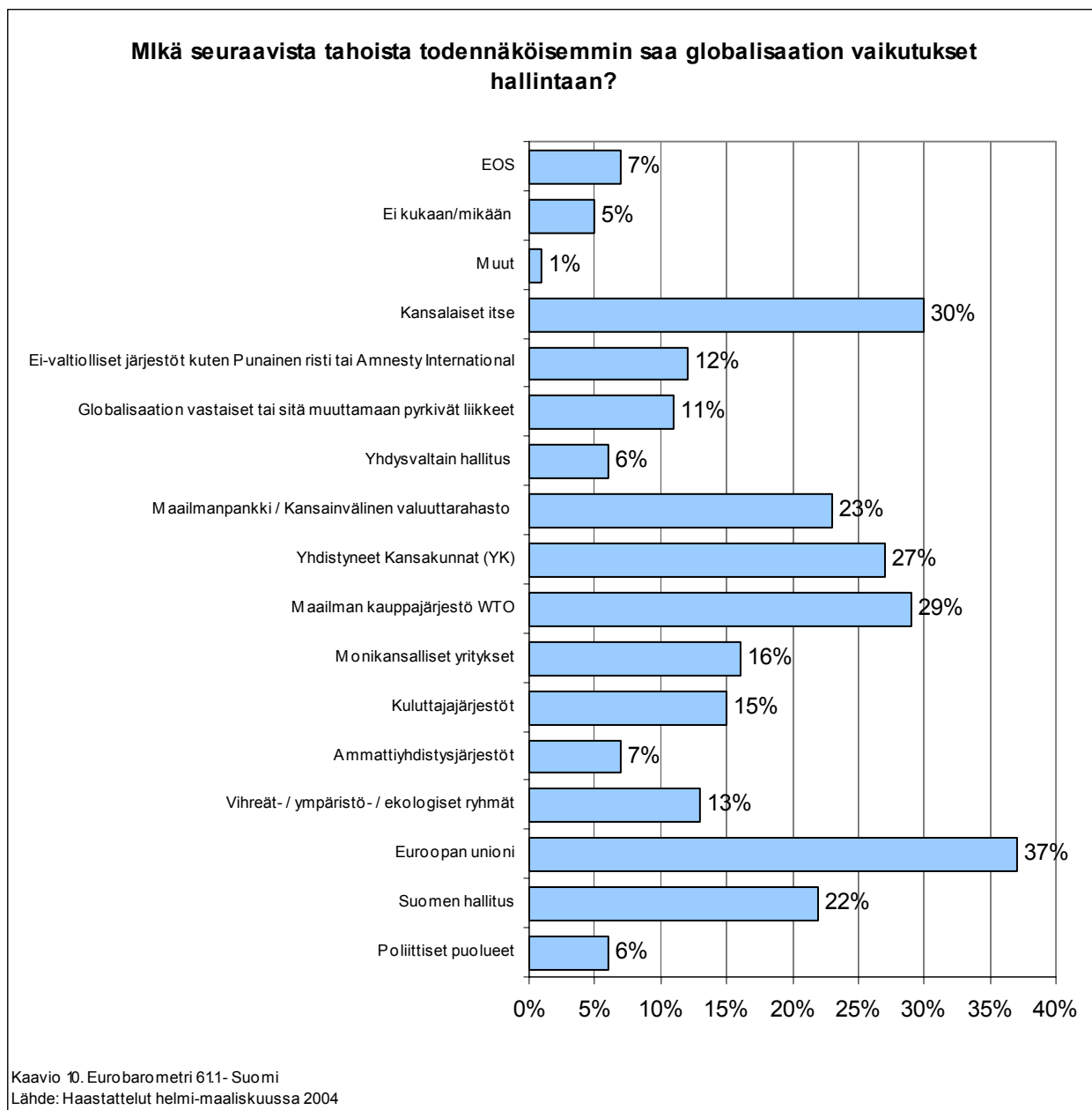
2.4 Suomalaiset ja globalisaatio

Tässä mielipidemittauksessa tiedusteltiin myös suomalaisten mielipiteitä globalisaatiosta, eli maailmanlaajuisten markkinoiden kehittymisestä. Kaiken kaikkiaan 56 % suomalaisista uskoo globalisaation olevan yleisesti ottaen hyvä asia Suomelle. Kuitenkin vain 40 % uskoo globalisaation olevan hyväksi heille henkilökohtaisesti ja peräti 70 % uskoo sen olevan uhka Suomen työllisyydelle. 76 % vastaajista uskoo Suomessa myytävien tuotteiden valikoiman lisääntyvän globalisaation myötä ja 59 % uskoo tuotteiden ja palvelujen hintojen laskevan lisääntyvän kilpailun seurauksena. Suomessa myytävien elintarvikkeiden laadun heikentymistä pelkää 63 % vastaajista, joista myös 61 % uskoo maailmanlaajuisten ympäristöongelmien lisääntyvän. Kansalaiset uskovat globalisaation johtavan vaikutusvallan keskittymiseen isoihin yrityksiin pienempien kustannuksella (74 %), toisaalta he uskovat globalisaation tarjoavan hyviä tilaisuuksia suomalaisille yrityksille (59 %).

Jos vertaamme suomalaisten mielipiteitä muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin, voimme todeta, että vain ruotsalaiset uskovat suomalaisia enemmän globalisaation olevan hyvä asia maalleen (64 %). Ranskalaisista 53 % ja kreikkalaisista 51 % on täysin päinvastaista mieltä. Kaikista Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 39 % uskoo globalisaation olevan hyvä asia ja 40 % on päinvastaista mieltä. 21 % ei osaa sanoa mielipidettään.

Kansalaisilta tiedusteltiin myös, kenen he uskovat saavan globalisaation maailmanlaajuiset vaikutukset hallintaan. Yllättäen 37 % suomalaisista luottaa Euroopan unionin vaikutusvaltaan tässä kysymyksessä, 30 % luottaa omaan kansalaisaktiivisuuteen ja 29 % Maailman kauppajärjestöön.

Suomalaisten ohella Euroopan unionin vaikutusvaltaan luottavat hollantilaiset (43 %), ruotsalaiset (49 %) ja kreikkalaiset (37 %).

Lyhyt yhteenveto:

- 47 % suomalaisista on sitä mieltä, että heidän elämänsä on tällä hetkellä parempaa kuin mitä se oli viisi vuotta sitten
- Kaikkein eniten elämäntilanteensa sanoivat parantuneen johtavassa asemassa työskentelevät, 15-24 ja 25-39 –vuotiaat, ruumiillisen työn tekijät ja opiskelijat
- 64 % suomalaisia huolestuttaa kaikkein eniten työttömyys
- suomalaisten odotukset seuraavalta 12 kuukaudelta ovat Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoa positiivisemmat
- Euroopan unioni merkitsee suomalaisille joko vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa sekä yhteistä valuuttaa, euroa
- 93 % suomalaisista on sitä mieltä, että suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa
- 59 % uskoo Suomen vaikutusvallan olevan pienemmän tulevaisuudessa

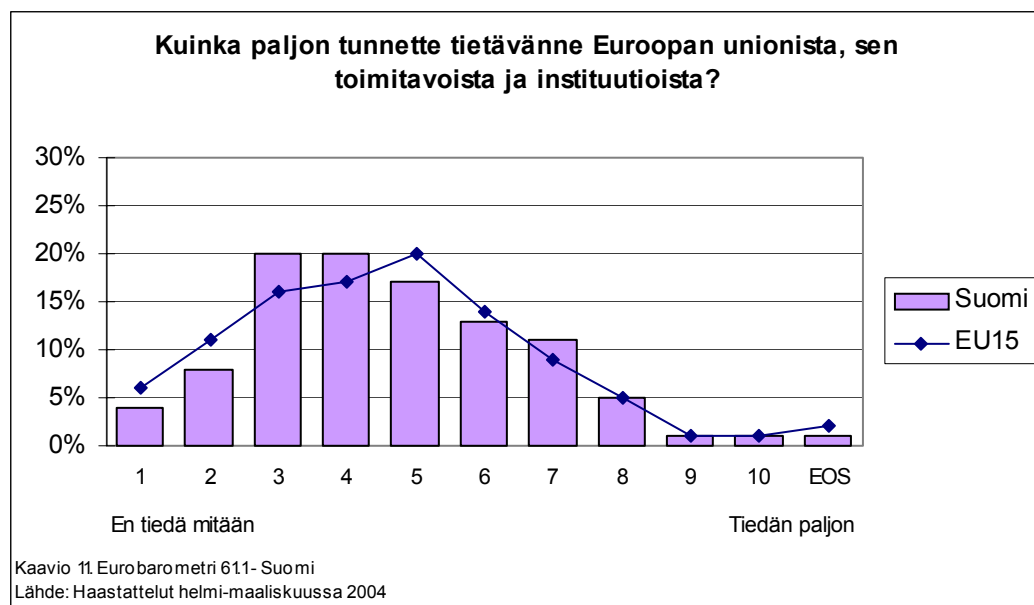
- 59 % suomalaisista sanoo Suomen äänellä olevan merkitystä Euroopan unionissa, mutta vain 27 % uskoo, että heidän henkilökohtaisella äänellään on merkitystä
- 56 % suomalaisista sanoo globalisaation olevan yleisesti ottaen hyvä asia Suomelle, 70 % uskoo sen olevan uhka Suomen työllisyydelle

3 SUOMALAISTEN EU-TIETÄMYS

Suomalaisia pyydettiin myös arvioimaan omaa EU-tietämystään tietyllä asteikolla. Tämän jälkeen heille esitettiin joitakin väittämiä Euroopan unioniin liittyen. Väittämien suhteen heidän tuli kommentoida, pitivätkö ne heidän mielestään paikkansa, vai eivät.

3.1 Yleisellä tasolla

Eurobarometrissä suomalaisia pyydettiin arvioimaan itse asteikolla 1-10¹, kuinka paljon he itse tunsivat tietävänsä Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista. Suurin osa suomalaisista arvioi tietotasonsa Euroopan unionista keskimääräiseksi. Suomalaiset antoivat oman EU-tietouden arvosanakseen keskimäärin 4,55, joka on lähes sama kuin vuotta aiemmin tehdyn kyselyn tulos (4,54), mutta korkeampi kuin kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden yhteenlaskettu keskiarvo (4,48). Viimeisen neljän vuoden aikana on suomalaisten arvio omasta EU-tietämyksestään vaihdellut välillä 4,49 – 4,99. Tämä luku on ollut kuitenkin aina EU-maiden keskiarvoa korkeampi. Kaikista jäsenmaista tällä kertaa EU-tietoutensa huonoimmaksi arvioivat portugalilaiset (3,95) ja parhaimman EU-tietämyksen katsoivat omaavansa itävaltalaiset (5,08) ja entisen Länsi-Saksan alueella asuvat (5,06%).

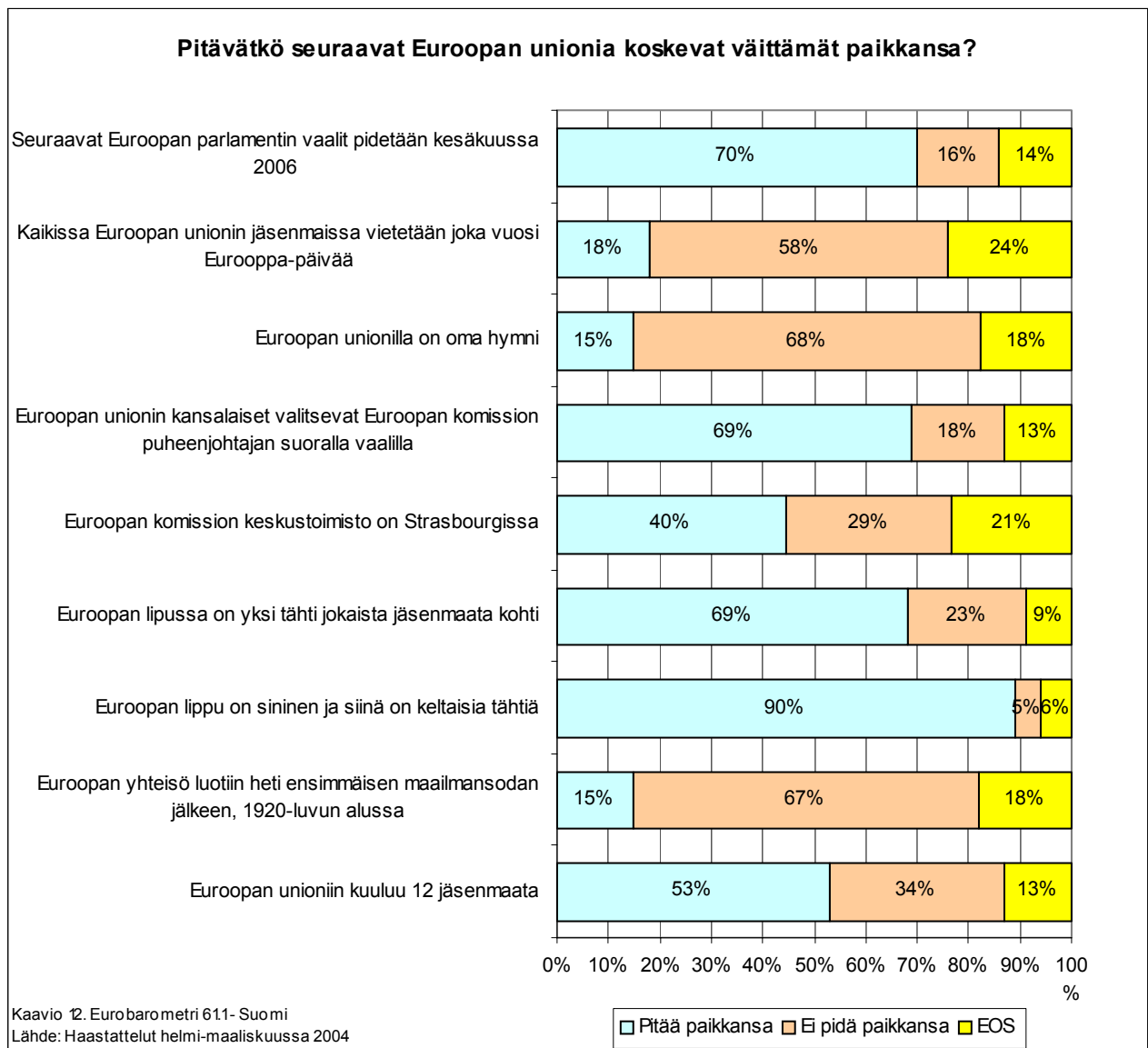
Miehet (keskiarvo 4,77) pitävät EU-tietouttaan parempana kuin naiset (4,35). Ikäryhmistä oman EU-tietoutensa arvioivat parhaimmaksi 40-54-vuotiaat (4,75) ja 25-39-vuotiaat (4,69). Ammattiryhmistä EU-tietouttaan pitävät parhaimpina johtavassa asemassa olevat (5,30) ja toimihenkilöt (4,82). Alueellisesti uusmaalaiset (4,99) tuntevat tietävänsä Euroopan unionista muilla alueilla asuvia enemmän. Poliittisista ryhmittymistä katsoivat oikeiston kannattajat EU-tietämyksensä muita paremmaksi (4,99).

3.2 Eräisiin kysymyksiin

Suomalaisille esitettiin myös erilaisia väittämiä, joihin heidän tuli vastata, pitivätkö ne paikkansa vai eivät. Keväällä 2004 53 % suomalaisista uskoi Euroopan unioniin kuuluvan 12 jäsenmaata. 90 % vastaajista puolestaan tiesi, että Euroopan unionin lippu on sininen ja siinä on tähtiä, tosin 69 % uskoi tähtiä olevan yhden jokaista jäsenmaata kohden. Tämä harhaluulo

¹ 1 = En tiedä mitään, 10 = Tiedän paljon

lienee vaikuttanut siihen, että vastaajat kuvittelivat jäsenmaita olevan 12. Mitä tulee jäsenmaiden määrään, parhaiten informoituja ovat opiskelijat, joista 44 % tiesi väittämän 12:sta jäsenmaasta vääräksi, kun taas nuoret, 15-24 –vuotiaat, tiesivät parhaiten, ettei Euroopan unionin lipun tähtien määrä vastaa jäsenmaiden määrää

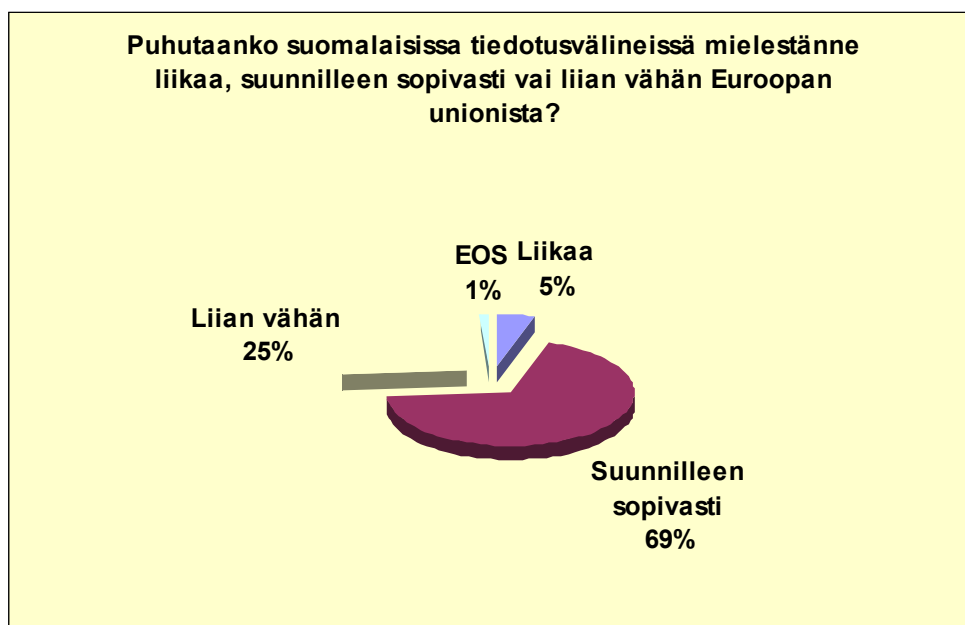
Euroopan parlamentin tulevista vaaleista suomalaiset olivat perillä parhaiten luxemburgilaisten ja kreikkalaisten ohella; väittämän, että vaalit olisivat kesäkuussa 2006 tiesi vääräksi 54 % suomalaisista ja kreikkalaisista sekä 55 % luxemburgilaisista. Suomalaisista 69 % tiesi, että Euroopan parlamentin jäsenet valitaan suoralla kansanvaalilla. Vain kreikkalaiset tiesivät paremmin (74 %). Mitä tulee vaalien ajankohtaan, parhaiten informoituja olivat johtavassa asemassa työskentelevät, toimihenkilöt, uusmaalaiset, oikeiston kannattajat, suurissa kaupungeissa asuvat ja korkeasti koulutetut, eli yli 20 –vuotiaina opintonsa päättäneet. Euroopan parlamentin jäsenten vaalitavan taas tiesivät parhaiten johtavassa asemassa työskentelevät, itsenäisen ammatin harjoittajat, yli 55–vuotiaat ja toimihenkilöt.

EU-tietous tuntuu olevan aika vähäistä ympäri unionia, nimittäin vain 25 % kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tiesi, että Euroopan unionilla on oma hymni. 36 % arveli väittämän olevan väärin ja 39 % ei osannut vastata. 33 % kaikkien jäsenmaiden kansalaisista tiesi, että joka vuosi kaikissa jäsenmaissa vietetään Eurooppa-päivää. 24 % epäili tämän väittämän olevan väärin ja 42 % ei osannut vastata. Euroopan parlamentin vaaleja koskevaa väittämää

”vaalit tullaan pitämään kesäkuussa 2006” 47% kaikkien jäsenmaiden kansalaisista ei osannut lainkaan kommentoida ja 29% kansalaisista tiesi väittämän vääräksi.

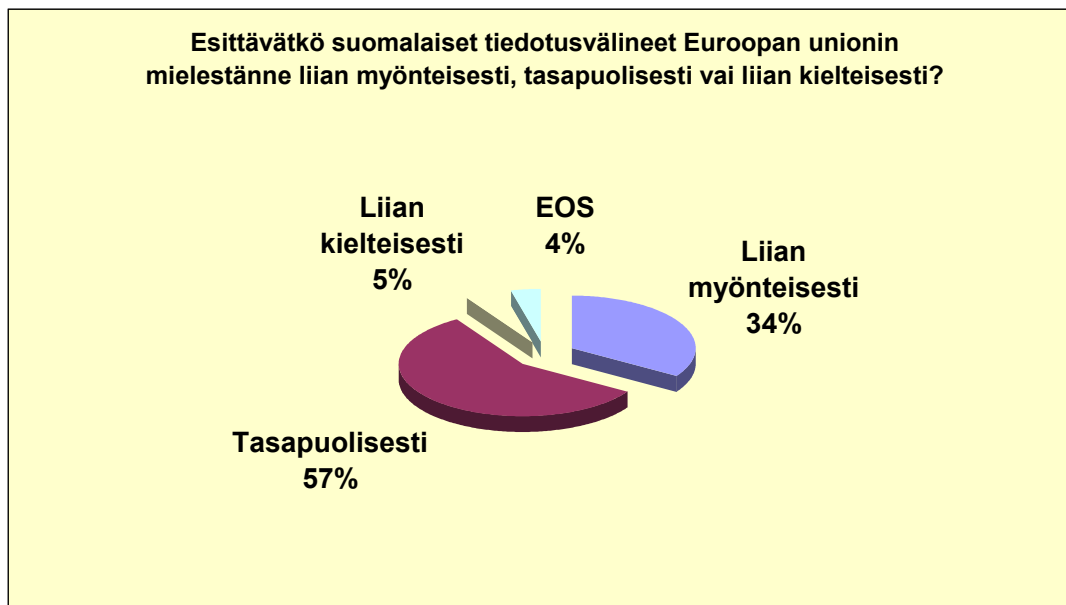
3.3 Euroopan unionista tiedottaminen Suomessa

Kansalaisilta kysyttiin myös heidän mielipiteitään siitä, miten ja missä määrin tiedotusvälineet käsittelevät Euroopan unionia. Peräti 69 % suomalaisista on sitä mieltä, että suomalaisissa tiedotusvälineissä puhutaan Euroopan unionista suunnilleen sopivasti, kun puoli vuotta aiemmin suoritetussa mielipidemittauksessa 63 % suomalaisista oli tätä mieltä. Neljänneksen mielestä EU:ta käsitellään liian vähän ja 5 % mielestä liikaa. Enemmän keskustelua Euroopan unionista tiedotusvälineissä kaipaisivat etenkin kodista huolehtivat (30 %) ja vasemmiston kannattajat, uusmaalaiset ja työttömät (kaikki 29 %). Mitä tulee väittämään, että Euroopan unionista puhuttaisiin liikaa suomalaisissa tiedotusvälineissä, ei eri sosiodemografisten ryhmien välillä ole havaittavissa merkittäviä eroja.

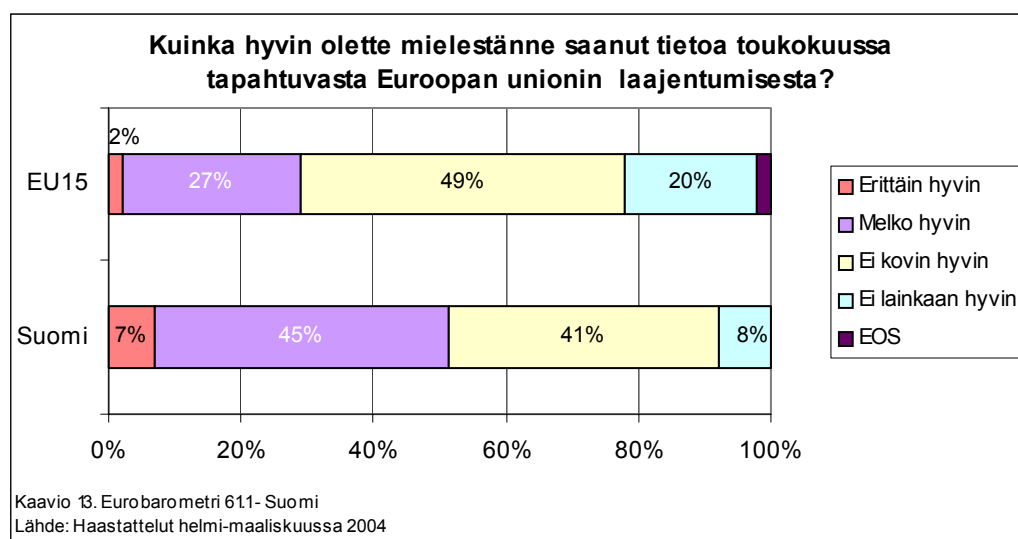
Jos tarkastelemme kaikkien jäsenmaiden keskiarvoa havaitsemme, että peräti 42 % kaikista EU-kansalaisista haluaisi enemmän keskustelua unionista tiedotusvälineissä. Yli puolet hollantilaisista ja italialaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionista keskustellaan liian vähän tiedotusvälineissä. Iso-britannialaisista, kreikkalaisista ja espanjalaisista 22 % puolestaan on sitä mieltä, että Euroopan unionista puhutaan liikaa.

Suomalaisilta tiedusteltiin myös, mitä mieltä he ovat siitä tavasta, jolla tiedotusvälineet käsittelevät Euroopan unionia. Yli puolet suomalaisista, 57 %, on sitä mieltä, että tiedotusvälineet esittelevät Euroopan unionia tasapuolisesti. 34 % mielestä EU:sta puhutaan liian myönteisesti ja 5 % mielestä liian kielteisesti. Etenkin työttömät (43 %), ruumiillisen työn tekijät (41 %), itä- ja pohjoissuomalaiset (molemmat 41 %) ja vasemmiston kannattajat (39 %) ovat sitä mieltä, että tiedotusvälineissä Euroopan unioni esitellään liian myönteisessä valossa.

Kaikista Euroopan unionin kansalaisista 41 % on sitä mieltä, että Euroopan unionia käsitellään tasapuolisesti, 23 % mielestä liian myönteisesti ja 13 % mielestä liian kielteisesti. Suomalaisten ohella tanskalaiset ja belgialaiset (molemmat 57 %) ovat sitä mieltä, että heidän kansalliset tiedotusvälineensä käsittelevät Euroopan unionia tasapuolisesti. Kreikkalaisista 34 % on sitä mieltä, että paikalliset tiedotusvälineet käsittelevät EU:ta liian myönteisesti ja 27 % briteistä uskoo omien tiedotusvälineidensä esittävän Euroopan unionin liian negatiivisessa valossa.

Kun suomalaisilta tiedusteltiin, kuinka hyvin he katsoivat saaneensa tietoa toukokuussa tapahtuneesta Euroopan unionin laajentumisesta, sanoi 7 % kansalaisista saaneensa tietoa erittäin hyvin ja 45 % melko hyvin. Miehet (2,63²) kokivat saaneensa paremmin tietoa kuin naiset (2,38). Parhaiten tietoa katsoivat saaneensa johtavassa asemassa työskentelevät (2,77), toimihenkilöt (2,69) ja yli 20 –vuotiaana opintonsa päättäneet (2,61). Muita hyvin tietoa saaneita olivat yli 40 –vuotiaat, itsenäisen ammatin harjoittajat ja eläkeläiset. Maantieteellisesti uusmaalaiset katsoivat saaneensa parhaiten tietoa (2,66) ja poliittisista ryhmittymistä parhaiten informoituja uskoivat olevansa oikeiston kannattajat (2,58).

² Vastausvaihtoehdot ovat saaneet seuraavat painoarvot: erittäin hyvin=4,0, hyvin=3,0, ei kovin hyvin=2,0 ja ei lainkaan hyvin=1,0

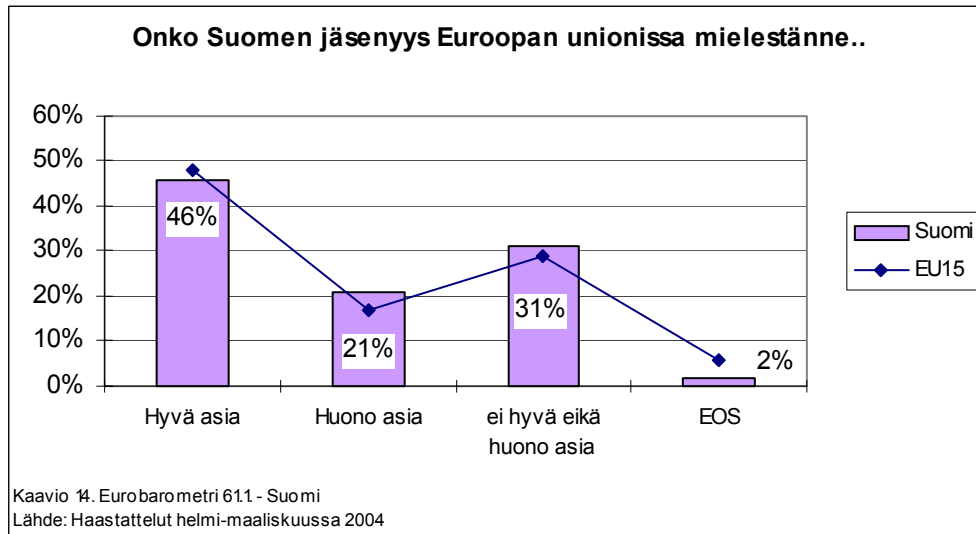
Jos tarkastelemme kaikkien jäsenmaiden laskennallisia keskiarvoja havaitsemme, että suomalaiset katsovat olleensa kaikkein parhaiten informoituja 2,5 keskiarvolla, kaikkien jäsenmaiden keskiarvon ollessa 2,12. Suomalaisten ohella tanskalaiset, luxemburgilaiset (molemmat 2,44) ja itävaltalaiset (2,42) katsoivat tulleen hyvin informoiduiksi. Kaikkein huonoiten tietoa olivat omasta mielestään saaneet britit (1,96) ja portugalilaiset (1,97).

Lyhyt yhteenveto:

- Suomalaiset antoivat oman EU-tietouden arvosanakseen keskimäärin 4,55 (EU15 = 4,48).
- Keväällä 2004 53 % suomalaisista uskoi Euroopan unioniin kuuluvan 12 jäsenmaata. 90 % vastaajista tiesi, että Euroopan unionin lippu on sininen ja siinä on tähtiä, tosin 69 % uskoi tähtiä olevan yhden jokaista jäsenmaata kohden
- väittämän, että vaalit olisivat kesäkuussa 2006, tiesi vääräksi 54 % suomalaisista
- Suomalaisista 69 % tiesi, että Euroopan parlamentin jäsenet valitaan suoralla kansanvaalilla
- 69 % suomalaisista on sitä mieltä, että suomalaisissa tiedotusvälineissä puhutaan Euroopan unionista suunnilleen sopivasti
- Yli puolet suomalaisista, 57 %, on sitä mieltä, että tiedotusvälineet esittelevät Euroopan unionia tasapuolisesti, 34 % mielestä EU:sta puhutaan liian myönteisesti ja 5 % mielestä liian kielteisesti

4 EUROOPAN UNIONIN JÄSENYYDEN EDUT JA HAITAT

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 46 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, 21 % taas huonona. Suomalaisista 31 % on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä, eikä huono asia.

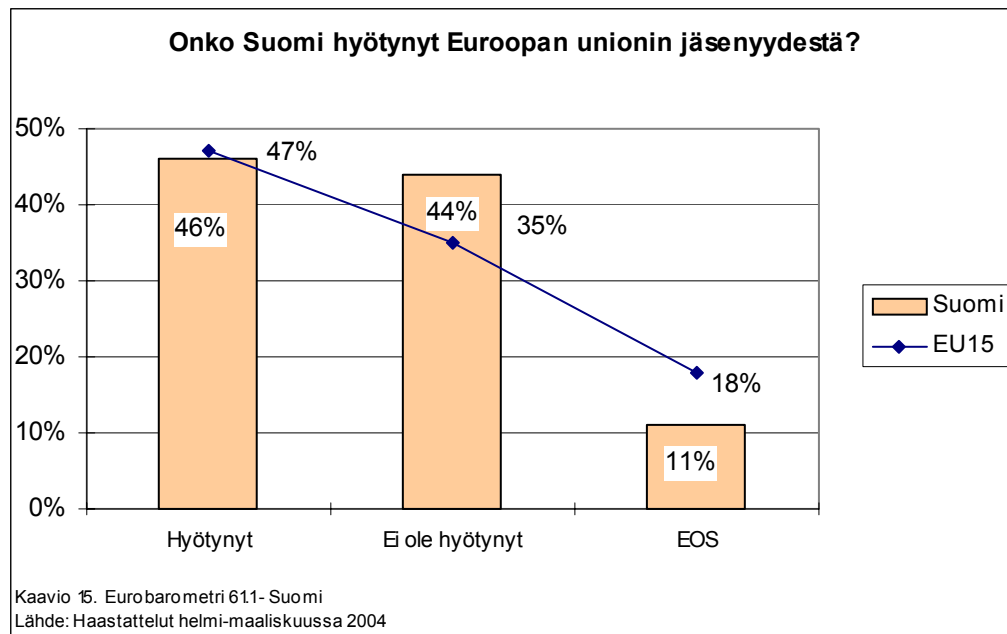
Erityisesti johtavassa asemassa olevat (65 %), kaupungissa asuvat (64 %), uusmaalaiset (63 %), opiskelijat (58 %), oikeiston kannattajat ja toimihenkilöt (molemmat 56 %) ovat sitä mieltä, että Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on yleisesti ottaen hyvä asia. Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa pitivät yleisesti ottaen huonona asiana erityisesti työttömät (30 %), ruumillisen työn tekijät (26 %) ja itsenäiset ammatinharjoittajat ja maaseudulla asuvat (molemmat 25 %). Eri poliittisten ryhmittymien kannattajien mielipiteitä tarkasteltaessa voidaan todeta, että positiivisimmin Euroopan unionin jäsenyyteen suhtautuvat oikeiston kannattajat, joista 56 % on sitä mieltä, että jäsenyys on positiivinen asia. Negatiivisimmin suhtautuvat keskustan äänestäjät, joista vain 38 % pitää jäsenyyttä positiivisena asiana. Myös selkeitä alueellisia eroja on havaittavissa; jäsenyyden kannatus on suurinta Uudellamaalla, jossa 63 % kansalaisista pitää jäsenyyttä hyvänä asiana. Väli-Suomessa vain 43 % kansalaisista on tätä mieltä ja Pohjois-Suomessa vain 35 %.

Verrattaessa näitä lukuja Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoon voidaan havaita, että suomalaiset suhtautuvat Euroopan unionin jäsenyyteen jonkin verran keskiarvoa negatiivisemmin. Suomalaisen vastausten laskennalliseksi keskiarvoksi³ saadaan 2,26, kun taas kaikkien Euroopan unionin maiden keskiarvo on 2,33. Suomea negatiivisemmin maansa jäsenyyteen Euroopan unionissa suhtautuvat Ruotsi, Itävalta ja Iso-Britannia (2,04 %, 2,01 % ja 2,00 %), Ranskassa kannatuksen laskennallinen keskiarvo on sama kuin Suomessa. Kaikkein positiivisimmin EU-jäsenyyteen suhtautuvat Luxemburg, Irlanti ja Kreikka (keskiarvo 2,66 tai yli).

Kaikki näkökohdat huomioon ottaen 46 % suomalaisista katsoo, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä. 44 % vastaajista on kuitenkin päinvastaista mieltä, eli uskoo, ettei Suomi ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestään. Jos vertaamme lukuja puolen vuoden takaisessa mielipidemittauksessa saatuihin lukuihin voimme todeta, että siinä missä niiden kansalaisten määrä, jotka uskovat Suomen hyötynneen jäsenyydestään on pysynyt samana, on päinvastaista mieltä olevien kansalaisten määrä noussut neljällä prosenttiyksiköllä syksystä 2003. Suomalaisia vähemmän jäsenyydestä katsovat hyötynneensä ruotsalaiset, britit,

³ Keskiarvoa laskettaessa on "Hyvä asia" saanut arvon 3.0, "Huono asia" arvon 1.0 ja "Ei hyvä eikä huono asia" arvon 2.0.

itävaltalaiset ja entisen Itä-Saksan alueella asuvat saksalaiset (59 %, 47 %, 47 % ja 43%). Eniten niitä kansalaisia, jotka katsovat maansa hyötynneen EU-jäsenyydestä löytyy Irlannista ja Kreikasta (82 %, ja 80%).

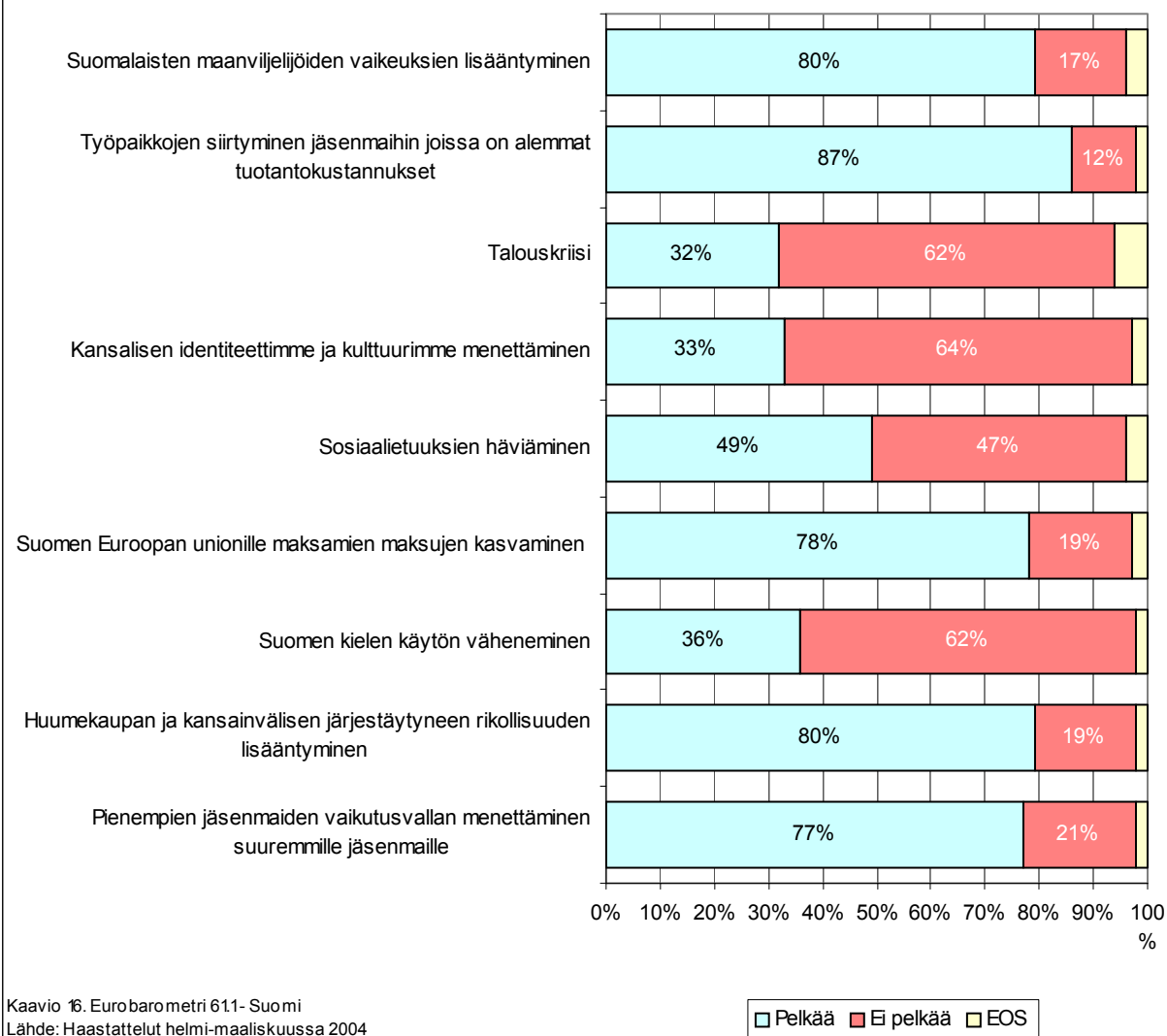
Miehistä 8 % enemmän (50 %) kuin naisista (42 %) katsoo Suomen hyötynneen jäsenyydestään Euroopan unionissa. Myös keskimääräistä suurempi osa johtavassa asemassa olevista (59 %), kaupunkilaisista (57 %), opiskelijoista (57 %), toimihenkilöistä (54 %) ja korkeasti koulutetuista (51 %) katsoo Suomen hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestä. Poliittisista ryhmittymistä 51 % oikeiston kannattajista katsoo Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä, kun taas vasemmiston ja keskustan kannattajista alle puolet ovat tätä mieltä (45 % ja 44 %). Alueellisesti uusmaalaiset ja itäsuomalaiset (51 % ja 55 %) katsovat muita enemmän Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä, kun taas pohjoissuomalaiset (56 %) ovat muita enemmän päinvastaista mieltä.

4.1 Euroopan unioniin kohdistuvat pelot

Suomalaisilta tiedusteltiin myös, minkälaisia pelkoja heillä on liittyen Euroopan unioniin. Suurinta osaa suomalaisista huolestuttavat seuraavat asiat: työpaikkojen siirtyminen niihin jäsenmaihin, joissa on alemmat tuotantokustannukset (87 %), huumekaupan ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden lisääntyminen, suomalaisten maanviljelijöiden vaikeuksien lisääntyminen (molemmat 80 %), Suomen Euroopan unionille maksamien maksujen lisääntyminen (78 %) ja pienempien jäsenmaiden vaikutusvallan menettäminen suuremmille jäsenmaille (77 %).

Kaikkein eniten mahdollinen työpaikkojen siirtyminen muualle huolestuttaa työttömiä, ruumiillisen työn tekijöitä, yli 55-vuotiaita ja 16-19-vuotiaina opintonsa päättäneitä, vähiten se puolestaan pelottaa opiskelijoita. Lisääntyvää rikollisuutta ja huumekauppaa pelkäävät eniten itäsuomalaiset (91%), yli 55-vuotiaat (88 %), välisuomalaiset (85 %) ja naiset (85 %). Maanviljelijöiden asema tulevaisuudessa huolesti etenkin itsenäisen ammatin harjoittajia (85 %), työttömiä (84 %) ja yli 20-vuotiaina opintonsa päättäneitä sekä toimihenkilöitä (molemmat 83 %). Poliittisten ryhmittymien kannattajista se pelottaa eniten keskustan äänenkannattajia (83 %) ja alueellisesti välisuomalaisia (88 %) sekä pohjois- ja itäsuomalaisia (molemmat 84 %). Suomen kielen käytön vähenemistä pelkäsivät puolestaan eläkeläiset (45 %) ja yli 55-vuotiaat (44 %) sekä itsenäisen ammatin harjoittajat (43 %).

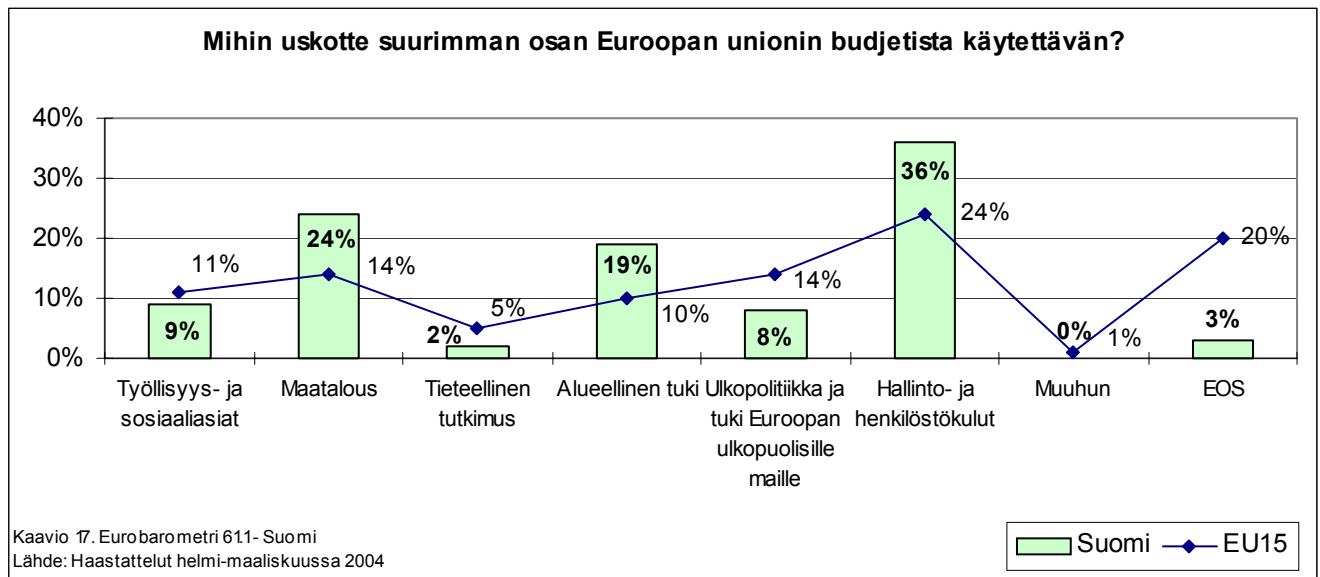
Mitä seuraavista asioista pelkäätte tällä hetkellä...?

Kun tarkastelemme kansalaisten vastauksia muissa jäsenmaissa havaitsemme, että pienten maiden äänivallan häviämistä pelkäävät Suomen ohella muut unionin pienet jäsenmaat, tosin kaikki Suomea vähemmän: maansa vaikutusvallan menetyistä pelkää hollantilaisista 63 %, portugalilaisista 61 %, tanskalaisista 60 %, luxemburgilaisista 59 % ja ruotsalaisista 58 %. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista vain 42 % pelkää maansa vaikutusvallan vähenemistä. Oman kielensä puolesta pelkäävät etenkin luxemburgilaiset (69 %), irlantilaiset (51 %), portugalilaiset 44 % sekä hollantilaiset ja italialaiset (molemmat 42 %). Euroopan unionille maksettavien maksujen kasvamista pelätään muissa jäsenmaissa vähemmän kuin Suomessa (EU15 keskiarvo 64%). Sosiaalietuuksien menettämistä pelkäävät etenkin saksalaiset (70%) ja portugalilaiset (68%). Kansallisen identiteetin ja kulttuurin menettäminen pelottaa eniten irlantilaisia (58 %) ja luxemburgilaisia (52 %). Talouskriisiä pelkäävät kaikista eniten portugalilaiset (72 %). Työpaikkojen siirtyminen pelottaa suomalaisten ohella ranskalaisia ja entisen Itä-Saksan alueella asuvia saksalaisia (molemmat 83 %). Maanviljelijöiden tulevaisuus huolestuttaa myös portugalilaisia (80 %), hollantilaisia (75 %) ja ranskalaisia (73 %).

4.2 Mielipiteitä Euroopan unionin budjetista

Kansalaisille luettiin erinäisiä vaihtoehtoja ja heitä pyydettiin kertomaan, mihin niistä he uskovat suurimman osan Euroopan unionin budjetista käytettävän. Suomalaisista 36 % uskoo, että suurin osa budjetista menee hallinto- ja henkilöstökuluihin, 24 % arveli budjetin menevän maatalouteen ja 19 % alueelliseen tukeen. Tämän perusteella voidaan todeta ettei suomalaisilla ole kovinkaan tarkkaa käsitystä siitä, mihin Euroopan unionin budjetti käytetään. Muissa jäsenmaissa käsitys tuntuu olevan vieläkin huonompi: vain 14 % kaikkien jäsenmaiden kansalaisista arveli suurimman osan budjetista menevän maatalouteen joka tosiasiaassa on suurin menoerä, yli 40 % koko budjetista.

Ilmeisestikin käyty keskustelu Euroopan unionin virkamiesten korkeista palkoista ja byrokraattisesta hallinnosta on saanut suomalaiset uskomaan henkilöstö- ja hallintokulujen olevan suurin menoerä unionin budjetissa.

Lyhyt yhteenveto:

- 46 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, 21 % taas huonona.
- 46 % suomalaisista katsoo, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä. 44 % vastaajista on kuitenkin päinvastaista mieltä.
- Suomalaisista huolestuttaa työpaikkojen siirtyminen niihin jäsen maihin, joissa on alemmat tuotantokustannukset (87 %), huumekaupan ja kansainvälisen järjestyneen rikollisuuden lisääntyminen, suomalaisten maanviljelijöiden vaikeuksien lisääntyminen (molemmat 80 %), Suomen Euroopan unionille maksamien maksujen lisääntyminen (78 %) ja pienempien jäsenmaiden vaikutusvallan menettäminen suuremmille jäsenmaille (77 %).
- Suomalaisista 36 % uskoo, että suurin osa budjetista menee hallinto- ja henkilöstökuluihin, 24 % arveli budjetin menevän maatalouteen ja 19 % alueelliseen tukeen.

5 EUROOPAN UNIONIN TULEVAISUUS

Konventin puheenjohtaja luovutti esityksen uudeksi perustuslailliseksi sopimukseksi Tessalonikissa 19. ja 20. kesäkuuta 2003 kokoontuneelle Eurooppa-neuvostolle. Neljästä osasta koostuvan perustuslaillisen sopimuksen on tarkoitus korvata kaikki nykyiset perussopimukset. Sopimuksen sisällöstä oli tarkoitus päättää lopullisesti hallitusten välisessä konferenssissa, joka kokoontui joulukuussa 2003 Brysselissä. Tässä kuitenkin epäonnistuttiin.

Euroopan unionin uusi perustuslaki ja sen mukanaan tuomat muutokset unionissamme puhuttavat kansaa. Eurobarometri tiedusteli kansalaisten mielipiteitä liittyen mm. erinäisiin suunnitteilla oleviin muutoksiin. Seuraavassa on tarkasteltu suomalaisten suhtautumista näihin kysymyksiin. Jokaisen kappaleen lopussa on myös lyhyt vertailu muiden jäsenmaiden pääasiallisiin mielipiteisiin.

5.1 Unionin mahdollinen laajentuminen tulevaisuudessa

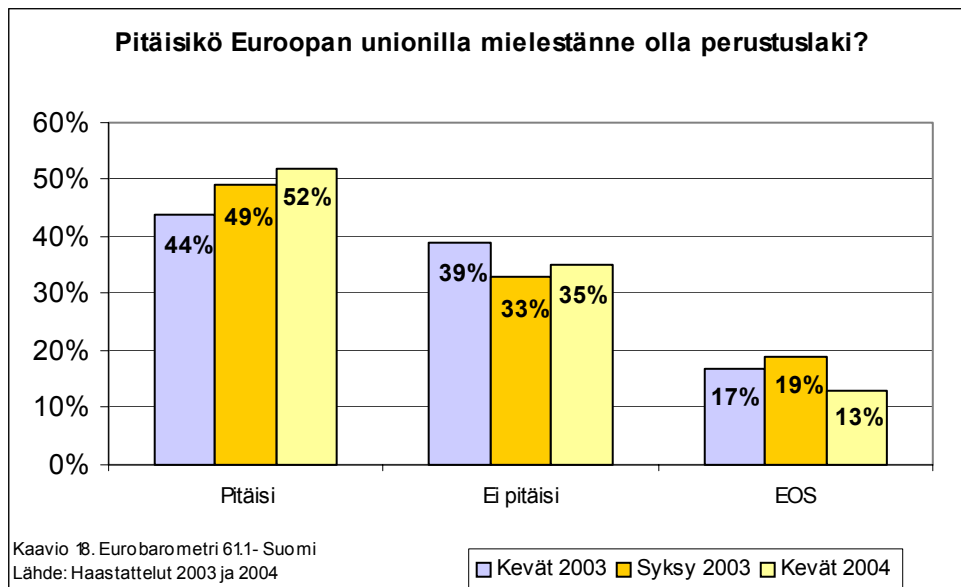
Suomalaisilta tiedusteltiin heidän suhtautumistaan Euroopan unionin mahdolliseen lisälaajentumiseen tulevaisuudessa. Suomalaisista peräti 55 % vastustaa Euroopan unionin laajentumista tulevaisuudessa, 35 prosentin kannattaessa tätä ehdotusta. Suomea suurempaa vastustus on vain Itävallassa (59 %) ja Saksassa (60 %). Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 37 % kannattaa laajentumista ottamalla unioniin tulevaisuudessa lisää jäsenmaita ja 45 % kaikista kansalaisista vastustaa tätä. Laajentumisen kannatus on suurinta Kreikassa (60 %) ja Portugalissa (51 %).

Jos tarkastelemme eri sosiodemografisia ryhmiä Suomessa voimme havaita, että lisälaajenemista kannattavat etenkin opiskelijat (55 %), kodista huolehtivat (47 %) ja 15-24 –vuotiaat nuoret (45 %). Suurimpia vastustajia ovat puolestaan yli 55-vuotiaat ja eläkeläiset (molemmat 62 %), 40-54 –vuotiaat ja 16-19 –vuotiaina opiskelunsa päättäneet (molemmat 59 %). Poliittisista ryhmittymistä suurin vastustus löytyy oikeiston kannattajien parista (60 %) ja alueellisesti katsottuna suurista kaupungeista (60 %) sekä Väli-Suomesta (myöskin 60 %).

Euroopan unionin tämän vuoden toukokuussa toteutunutta laajentumista kannattaa 48 % suomalaisista ja vastustaa 44 % suomalaisista. Suurimpia kannattajia ovat opiskelijat (60 %), 15-24 –vuotiaat nuoret ja kodista huolehtivat (molemmat 53 %).

5.2 Perustuslaki

Euroopan unionin perustuslain kannatus on Suomessa noussut edellisistä lukemista, ollen kuitenkin vielä muutaman prosenttiyksikön alle muutaman vuoden takaisista huippulukemista. Perustuslain kannatus on noussut kahdeksan prosenttiyksikköä vuoden takaisista luvuista ja kolme prosenttiyksikköä syksystä 2003. Myös vastustus on noussut kaksi prosenttiyksikköä samalla, kun niiden kansalaisten määrä, jotka eivät ole osanneet sanoa mielipidettään asiaan on vähentynyt. Tällä hetkellä 52 % suomalaisista kannattaa Euroopan unionin perustuslakia ja 35 % vastustaa sitä.

Erityisesti vähemmän koulutetut eli alle 16-vuotiaina opintonsa päättäneet (56 %), toimihenkilöt ja eläkeläiset (molemmat 55 %), 40-50 -vuotiaat ja korkeasti koulutetut (molemmat 54 %) ja yli 55-vuotiaat (53 %) ovat sitä mieltä, että Euroopan unionilla pitäisi olla perustuslaki. Perustuslain luomista Euroopan unionille kannattavat erityisesti itä-suomalaiset (63 %). Tämä on yllättävää, sillä vielä puoli vuotta sitten 49 % itä-suomalaisista vastusti perustuslakia. Poliittisten ryhmittymien välillä ei ole havaittavissa suuria eroja, kannatus vaihtelee välillä 51-54 %. Perustuslain suurimpia vastustajia ovat 16-19 -vuotiaina opintonsa päättäneet (42 %), opiskelijat (41 %) ja 15-24 -vuotiaat (40 %). Alueellisesti katsottuna vastustus on suurinta Väli-Suomessa, jossa 41 % kansalaisista vastustaa perustuslakia.

Vain tanskalaiset (37%) ja britit (42 %) kannattavat perustuslakia vähemmän kuin suomalaiset. Em. maissa kannatus on pudonnut viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana, Tanskassa 9 % ja Iso-Britanniassa 6 %. Suurinta perustuslain kannatus on Italiassa (78 %).

5.3 Euroopan kehittäminen eri tahtiin eri jäsenvaltioryhmien osalta

Varsinkin yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka on puhuttanut Euroopan unionin jäsenmaita viime aikoina. Eräät maat olisivat halukkaita kehittämään näitä politiikanalueita nopeampaan tahtiin kuin toiset. Nopeampaa kehitystä toivovien taholta onkin noussut esille ehdotus, että yhteistä puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa voitaisiin kehittää eri tahtiin eri jäsenvaltioryhmien piirissä.

Suomalaisista kysyttiin myös, mitä mieltä he ovat tästä ehdotuksesta. Kansalaisista 22 % kannattaa tämänkaltaista kehitystä ja 63 % vastustaa sitä. Etenkin toimihenkilöt (34 %) ja opiskelijat (27 %) ovat Euroopan eri tahtiin tapahtuvan kehittämisen kannattajia. Suurimpia tämänkaltaisen kehityksen vastustajia ovat puolestaan johtavassa asemassa toimivat (67 %) ja itsenäisen ammatin harjoittajat (58 %). Eri poliittisten ryhmittymien kannattajien välillä ei ole havaittavissa mainittavia eroja, niiden luvut vastaavat suomalaisten keskiarvoa. Alueellisesti suurin eri tahtiin tapahtuvan kehityksen kannatus löytyy Väli-Suomesta, jossa 31 % vastaajista kannattaa sitä. Vastustus on puolestaan suurinta Pohjois-Suomessa (68 %).

5.4 Muut muutokset

EU:n tulevaisuuskonventin tehtävänä oli miettiä EU:n tulevaa rakennetta siten, että se pystyy vastaamaan laajennetun unionin haasteisiin. Se keskittyi mm. EU:n ja sen eri instituutioiden

työnjakoon ja rooleihin. Konventin ehdotus perustuslailliseksi sopimukseksi sisältää mm. seuraavat ehdotukset:

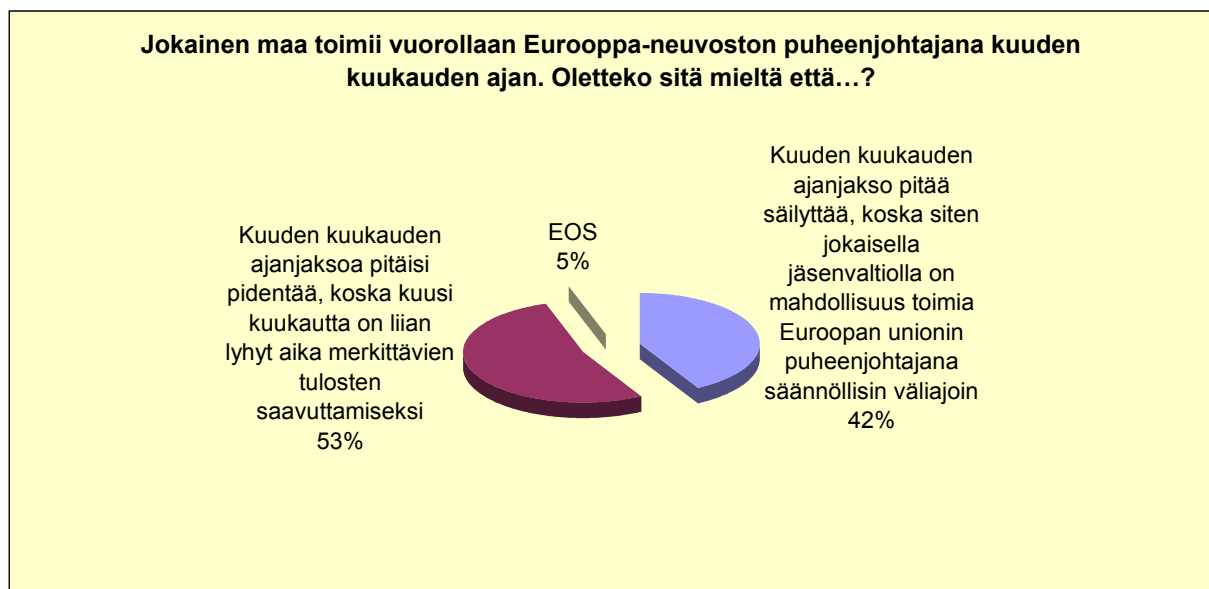
- Eurooppa-neuvosto valitsee puheenjohtajansa määräenemmistöllä kaksi ja puoli vuotta kestäväksi kaudeksi, joka voidaan uusida kerran.
- Komissio muodostuu kollegiosta, johon kuuluu komission puheenjohtaja, unionin ulkoasiainministeri/varapuheenjohtaja ja kolmetoista Eurooppa-komissaaria sekä äänioikeudettomia komissaareja.

Miten suomalaiset suhtautuvat näihin ja muihin mahdollisiin Euroopan unionin tulevaisuutta mahdollisesti koskeviin uudistuksiin?

5.4.1 Eurooppa-neuvoston puheenjohtajuus

Jokainen Euroopan unionin maa toimii vuorollaan Eurooppa-neuvoston puheenjohtajana kuuden kuukauden ajan. 53 % suomalaisista on sitä mieltä, että tätä ajanjaksoa tulisi pidentää, koska kuusi kuukautta on liian lyhyt aika merkittävien tulosten saavuttamiseksi. Ajanjakson ennallaan pitämistä kannattaa 42 % vastaajista.

Tarkastellessamme lähemmin suomalaisten vastauksia voimme havaita, että kuuden kuukauden ajanjakson pidentämisen kannalla ovat etenkin johtavassa asemassa työskentelevät (59 %), toimihenkilöt (58 %), naiset (57 %) ja ruumiillisen työn tekijät (56 %). Eri poliittisten ryhmittymien kannattajien vastauksia tarkasteltaessa voidaan havaita, että oikeiston kannattajista 59 % kannattaa puheenjohtajuuskauden pidentämistä, kun taas keskustan kannattajista vain 49 % kannattaa sitä. Maantieteellisesti katsottuna ajanjakson pidentämistä kannatetaan eniten Väli-Suomessa (68 %).

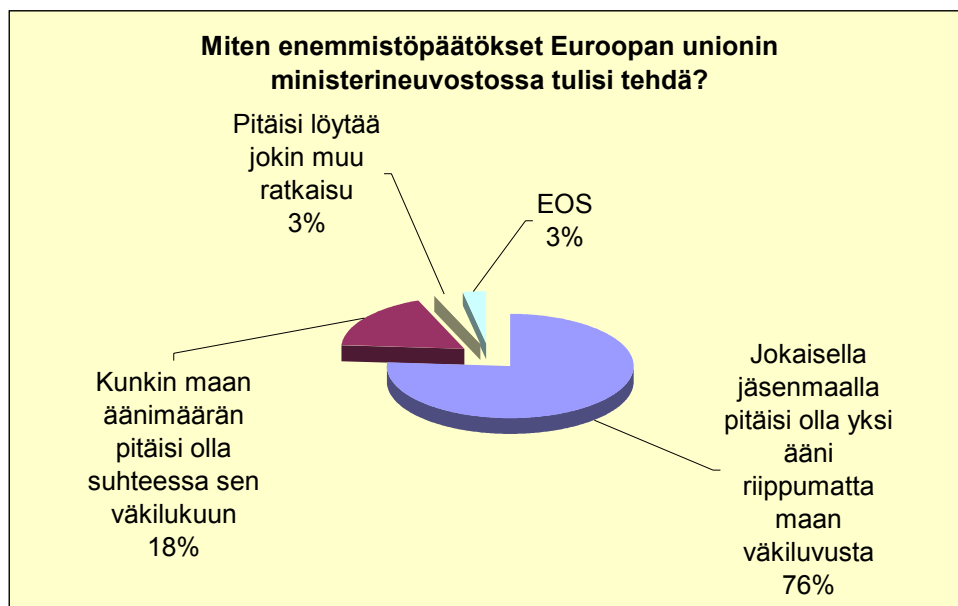
Toisaalta etenkin opiskelijat (49 %), 15-24 -vuotiaat (48 %), miehet (47 %), työttömät (46 %) ja yli 55 -vuotiaat (45 %) uskovat, että kuuden kuukauden ajanjakso pitäisi säilyttää entisellään. Myös 45 % poliittisen keskustan kannattajista haluaisi puheenjohtajuuskauden säilyvän entisellään.

Kaikkia jäsenmaita tarkasteltaessa löytyvät puheenjohtajuusajanjakson pidentämisen kannattajat Hollannista ja Ranskasta molemmat (58 %). Ajanjakson pitämistä nykyisen mittaisena kannattavat eniten irlantilaiset (48 %) ja itävaltalaiset (47 %).

5.4.2 Päätökset ministerineuvostossa

Euroopan unionin perustuslain luonnoksessa asetetaan myös uudet säännöt enemmistöpäätöksien tekemiselle Euroopan unionin ministerineuvostossa. Suomalaisille annettiin kolme vaihtoehtoa ja heiltä kysyttiin, mitä niistä he kannattavat eniten. Kolme neljäsosaa suomalaisista on sitä mieltä, että jokaisella maalla tulisi olla yksi ääni riippumatta maan väkiluvusta, kun taas 18 % oli sitä mieltä, että äänimäärän pitäisi olla suhteessa maan väkilukuun.

Sosiodemografisessa tarkastelussa ei ole havaittavissa merkittäviä eroavaisuuksia eri sukupuolten, ikä- tai ammattiryhmien kesken. Myöskään poliittinen kanta tai maantieteellinen sijainti ei tunnu vaikuttavan kansalaisten mielipiteisiin tässä kysymyksessä.

Kun tarkastelemme muiden jäsenmaiden vastauksia voimme todeta, että väkiluvultaan pienten jäsenmaiden kansalaiset kannattavat yhden äänen periaatetta; tanskalaisista 72 %, ruotsalaisista 68 %, luxemburgilaisista 65 % ja itävaltalaisista 63 %. Vastaavasti väkiluvultaan suurista jäsenmaista tulevat kansalaiset uskovat, että äänimäärän tulisi olla suhteutettu maan väkilukuun. Tätä mieltä on 53 % saksalaisista ja 35 % ranskalaisista.

5.4.3 Komissaarien määrä

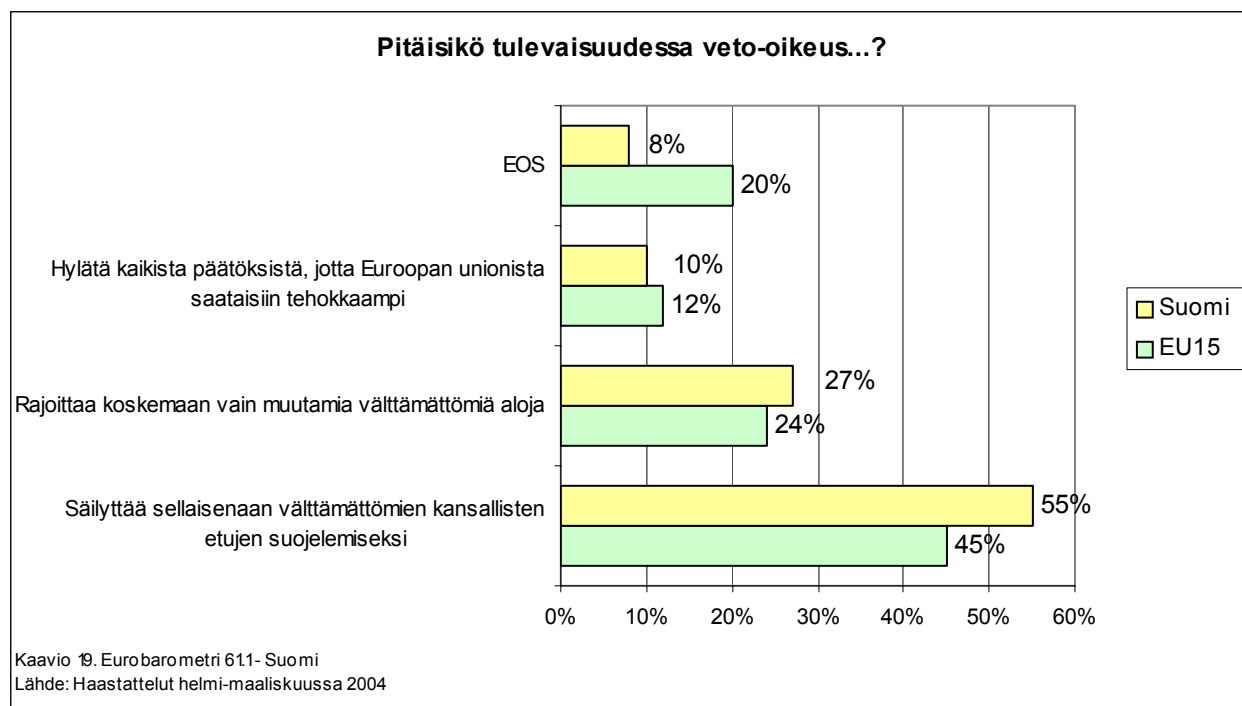
85 % suomalaisista on sitä mieltä, että laajentumisen jälkeen jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi edelleen olla yksi komissaari. 7 % kansalaisista ei kannata tätä ehdotusta. Ainoat havaittavissa olevat poikkeamat mielipiteistä muodostavat toimihenkilöt, joista ”vain” 77 % kannattaa Suomen omaa komissaaria (ainoana ryhmänä alle 80 %) ja itäsuomalaiset, joista peräti 92 % haluaa pitää oman komissaarin.

Muita jäsenmaita, joiden kansalaiset vahvasti kannattavat omaa komissaaria ovat Ruotsi (87 %), Tanska (84 %), Hollanti (83 %), Italia (82 %) ja Kreikka (80 %).

5.4.4 Veto-oikeus

Suomalaisilta kysyttiin lisäksi, tulisiko Euroopan unionin jokaisella jäsenvaltiolla oleva veto-oikeus tiettyihin tärkeimpiin tai arkaluontoisimpiin päätöksiin säilyttää vai hylätä. Yli puolet suomalaisista (55 %) haluaisi säilyttää veto-oikeuden, jotta voitaisiin suojella välttämättömiä kansallisia etuja. 10 % suomalaisista olisi valmis sen hylkäämään, jotta Euroopan unioni saataisiin toimimaan tehokkaammin.

Verrattaessa tuloksia syksyllä 2003 tehtyyn Eurobarometri-mielipidetiedusteluun voidaan havaita, että veto-oikeuden säilyttämisen kannalla olevien määrä on noussut 7 prosenttiyksikköä 48 %:sta 55 %:iin. Vuotta aiemmin, keväällä 2003 tehdyssä Eurobarometri-mielipidemittauksessa veto-oikeuden säilyttämistä kannatti 57 % kansalaisista.

Veto-oikeuden säilyttämisen kannalla ovat keskimääräistä enemmän opiskelijat (63 %). Sen rajaamista koskemaan vain muutamia välttämättömiä aloja kannattavat erityisesti kodista huolehtivat (43 %).

12 % sekä vasemmiston että keskustan kannattajista olisi valmiita luopumaan veto-oikeudesta kokonaan. Tämä luku on oikeiston kannattajien kohdalla vain 6 %. Alueellisesti veto-oikeudesta pitävät tiukimmin kiinni itäsuomalaiset (64 %). Veto-oikeuden rajaamista kannattavat etenkin uusmaalaiset (33 %). 13 % pohjoissuomalaisista olisi valmiita luopumaan siitä kokonaan, jotta Euroopan unionista saataisiin tehokkaampi.

Muita jäsenmaita tarkasteltaessa veto-oikeuden ennallaan säilyttämisen suurimmat kannattajat löytyvät Kreikasta (70 %), Itävallasta (64 %) ja Luxemburgista (64 %). Sen sijaan valmiimpia siitä luopumaan ovat belgialaiset (18 %), italialaiset (17 %), hollantilaiset (16 %) ja ruotsalaiset (14 %).

Lyhyt yhteenveto:

- Suomalaisista 55 % vastustaa Euroopan unionin laajentumista tulevaisuudessa, 35 % prosentin kannattaessa tätä ehdotusta.
- Tällä hetkellä 52 % suomalaisista kannattaa Euroopan unionin perustuslakia ja 35 % vastustaa sitä.
- 22 % kannattaa puolustus- ja turvallisuuspolitiikan kehittämistä eri tahtiin eri Euroopan unionin jäsenvaltioryhmien keskuudessa. 63 % vastustaa tämänkaltaista kehitystä.
- Kolme neljäsosaa suomalaisista on sitä mieltä, että jokaisella maalla tulisi olla yksi ääni riippumatta maan väkiluvuista, kun taas 18 % oli sitä mieltä, että äänimäärän pitäisi olla suhteessa maan väkilukuun.
- 85 % suomalaisista on sitä mieltä, että laajentumisen jälkeen jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi edelleen olla yksi komissaari.
- Yli puolet suomalaisista (55 %) haluaisi säilyttää veto-oikeuden, jotta voitaisiin suojella välttämättömiä kansallisia etuja. 10 % suomalaisista olisi valmis sen hylkäämään, jotta Euroopan unioni saataisiin toimimaan tehokkaammin

6 VANHOJEN JA UUSIEN JÄSENMAIDEN MIELIPITEET VERTAILUSSA

Eurobarometri-mielipidemittauksia on tehty jo jonkin aikaa myös toukokuun alussa Euroopan unioniin liittyneissä uusissa jäsenmaissa. Seuraavassa tutkimme mielipiteitä ja niiden kehitystä tiettyjen kysymysten kohdalla ko. maissa syksystä 2003 kevääseen 2004 sekä vertaamme sitä ”vanhojen” jäsenmaiden kansalaismielipiteisiin (katso myös liite 3).

- **Yleisesti ottaen, tuleeeko maanne jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne oleman hyvä asia/huono asia/ei hyvä eikä huono asia/EOS?**

Uusista jäsenmaista kaikkein positiivisimmin maansa EU-jäsenyyteen suhtautuvat liettualaiset, joista 52 % on sitä mieltä, että Liettuan EU-jäsenyys tulee olemaan hyvä asia. Negatiivisimmin puolestaan suhtautuvat virolaiset joista vain 31 % on tätä mieltä. Jos vertaamme vanhojen ja uusien jäsenmaiden keskiarvoa voimme havaita, että kun vanhojen jäsenmaiden kansalaisista 48 % on sitä mieltä, että heidän maansa jäsenyys Euroopan unionissa on hyvä asia, uusien jäsenmaiden kansalaisista vain 43 % uskoo maansa EU -jäsenyyden olevan hyvä asia. Kun vertaamme kevään 2004 tuloksia syksyllä 2003 saatuihin tuloksiin voimme todeta, että uusissa jäsenmaissa niiden kansalaisten määrä, jotka uskoivat, että heidän maansa jäsenyys Euroopan unionissa on hyvä asia, on laskenut 9 % puolessa vuodessa. Vanhojen jäsenmaiden keskiarvo on pysynyt muuttumattomana. Mielenkiintoinen havainto on, että kaikissa uusissa jäsenmaissa niiden kansalaisten määrä, jotka uskovat maansa jäsenyyden Euroopan unionissa olevan hyvä asia, on laskenut. Kyproksella laskua on ollut peräti 17 % ja kaikissa ko. maissa keskimäärin 9 %.

- **Kaikki näkökulmat huomioon ottaen sanoisitteko, että maanne tulee hyötymään, vai ei tule hyötymään Euroopan unionin jäsenyydestä?**

Slovenialaiset uskovat muita enemmän, että heidän maansa tulee hyötymään EU-jäsenyydestään (64 %). Kaikkien negatiivisimmin tähän suhtautuvat jälleen virolaiset, joista vain 41 % uskoo näin. Kaikissa uusissa jäsenmaissa niiden kansalaisten määrä, jotka uskovat maansa tulevan hyötymään jäsenyydestä on laskenut. Kyproksella peräti 15 % ja kaikissa uusissa jäsenmaissa keskimäärin 15 %. Silti yli puolet, 52 %, uskoo maansa tulevan hyötymään jäsenyydestään Euroopan unionissa. Vanhojen jäsenmaiden kansalaismielipiteitä tarkasteltaessa voimme todeta, että 47 % kansalaisista uskoo maansa hyötyneen jäsenyydestä.

- **Miten paljon luotatte seuraaviin yhteiskunnallisiin instituutioihin? Euroopan unioni?**

Kyproslaisista 57 % luottaa Euroopan unioniin, kun taas puolalaisista vain 33 % luottaa siihen. Kyproksella luottamus on tosin pudonnut 8 % puolessa vuodessa. Luottamus Euroopan unioniin on laskenut kaikissa muissa maissa paitsi Tšokeissä, Liettuassa ja Sloveniassa, joissa se on kohonnut 1-2 %. Kaiken kaikkiaan luottamus Euroopan unioniin on uusissa jäsenmaissa laskenut 4 %. Jos vertaamme uusia ja vanhoja jäsenmaita voimme todeta, että uusien jäsenmaiden kansalaisista 40 % luottaa Euroopan unioniin ja vanhojen jäsenmaiden kansalaisista 41 %.

- **Kertokaa vielä kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen, vai ette. Euroopan unionin komissio?**

Jos tarkastelemme kansalaisten luottamusta komissioon voimme havaita, että vanhojen jäsenmaiden kansalaisista 47 % luottaa komissioon ja uusien jäsenmaiden kansalaisista 48 %. Lähemmin uusia jäsenmaita tarkasteltaessa havaitsemme, että suurinta luottamus on Unkarissa

(58 %) ja pienintä Latviassa (42 %). Kaikkien uusien jäsenmaiden kohdalta luottamus komissioon on noussut keskimäärin 2 %, eniten Liettuassa ja Sloveniassa (+ 8 %). Eniten se on puolestaan laskenut Latviassa (- 11 %). Vanhoissa jäsenmaissa luottamus komissioon on noussut 1 %, eniten Suomessa ja Belgiassa (+ 8 %).

- **Mikä on mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Oletteko puolesta, vai vastaan ? Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro?**

Mitä tulee Euroopan rahaliittoon ja yhteiseen valuuttaan, euroon, yhtä suuri määrä sekä vanhoissa, että uusissa jäsenmaissa on näiden puolesta, eli 60 % Euroopan unionin kansalaisista. Uusista jäsenmaista kannatus on suurinta Sloveniassa, jossa peräti 82 % kansalaisista kannattaa rahaliittoa ja euroa. Pienintä se on puolestaan Maltalla ja Virossa, joissa molemmissa kannatusta on vain 46 %. Nämä ovat ainoat uudet jäsenmaat, joissa rahaliiton ja euron kannatus on alle 50 %. Vanhoissa jäsenmaissa kannatus on puolestaan suurinta Luxemburgissa, jossa 88 % kansalaisista kannattaa rahaliittoa ja yhteistä valuuttaa sekä pienintä Iso-Britanniassa, jossa vain neljännes kansalaisista on näiden puolesta. Kannatus on tosin noussut 3 % puolesta vuodessa. Suomalaisista 73 % kannattaa Euroopan rahaliittoa ja yhteistä valuuttaa.

- **Mikä on mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Oletteko sen puolesta, vai sitä vastaan ? Euroopan unionin lisälaajentuminen ottamalla tulevina vuosina mukaan muita maita?**

Jos tarkastelemme suhtautumista Euroopan unionin mahdolliseen lisälaajentumiseen tulevaisuudessa voimme todeta suuren mielipide-eron vanhojen ja uusien jäsenmaiden välillä. Vanhojen jäsenmaiden kansalaista alle puolet, 42 % (-5 % syksystä 2003) kannattaa tätä ehdotusta, kun taas uusien jäsenmaiden kansalaisista peräti 71 % olisi valmiita ottamaan muitakin hakijamaita mukaan. Vanhoista jäsenmaista suurinta kannatus on Kreikassa (66 %), Irlannissa (60 %) ja Tanskassa (59 %), pienintä puolestaan Saksassa (26 %) ja Iso-Britanniassa (31 %). Jos tarkastelemme uusia jäsenmaita voimme havaita, että etenkin kyproslaiset ja slovakialaiset (molemmat 80 %) kannattavat uusien jäsenmaiden mukaan ottamista. Pienintä kannatus on Virossa, mutta sielläkin reilusti yli puolet kansalaisista (58 %) kannattaa lisälaajentumista. Suomalaisista 48 % kannattaa tätä ehdotusta. Kannatus on laskenut 5 % syksystä 2003.

- **Mikä on mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Oletteko sen puolesta, vai sitä vastaan ? Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittikka suhteessa muihin maihin?**

Euroopan unionin yhteisen ulkopoliittikkaan suhteen ei mielipiteissä ole havaittavissa suurempia eroja. Kannatus uusissa jäsenmaissa on 3 % korkeampi kuin vanhoissa (68 % ja 65 %). Molemmissa ”ryhmissä” kannatus on noussut jonkin verran. Kaikista jäsenmaista suurinta kannatus on Kyproksella (81 %) ja Kreikassa (78 %). Pienintä kannatus on Iso-Britanniassa (39 %) ja uusista jäsenmaista Maltalla (50 %).

- **Mikä on mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Oletteko sen puolesta, vai sitä vastaan ? Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka?**

Kun tarkastelemme suhtautumista yhteiseen puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaan, kasvaa uusien ja vanhojen jäsenmaiden mielipide-ero jonkin verran, ollen nyt 7 % uusien jäsenmaiden

hyväksi. Uusista jäsenmaista suurinta kannatus on Kyproksella, jossa 91 % kansalaisista kannattaa yhteistä puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa. Pienintä se puolestaan on Maltalla (54 %). Vanhoista jäsenmaista innokkaimmat kannattajat löytyvät Irlannista ja Italiasta (83 %), ja pienintä kannatus on puolestaan Iso-Britanniassa, jossa sielläkin yli puolet (52 %) kansalaisista kannattaa yhteistä puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa. Suomessa kannatus on 55 %.

- **Mikä on mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Oletteko sen puolesta, vai sitä vastaan ? Perustuslaki Euroopan unionille?**

Mitä tulee mielipiteeseen uudesta perustuslaista Euroopan unionille, voidaan kannatuksen todeta olevan yhtä suuren sekä vanhojen, että uusien jäsenmaiden piirissä: 63 %. Suurinta kannatus on Italiassa (78 %), Luxemburgissa ja Unkarissa (molemmat 75 %), pienintä puolestaan Tanskassa (37 %), Iso-Britanniassa 42 %) ja Tšekissä (48 %). Muissa maissa kannatus on yli 50 %. Huomattavaa on, että perustuslain kannatus on laskenut 7 % uusissa jäsenmaissa puolen vuoden aikana. Suomessa 52 % kansalaisista kannattaa Euroopan unionin perustuslakia.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Suomalaisten odotukset seuraavalta 12 kuukaudelta, Euroopan unionin merkitys ja suomalainen/eurooppalainen identiteetti

Keväällä 2004 tehdyn Eurobarometri-kyselyn tulosten perusteella voidaan tehdä seuraavat johtopäätökset suomalaisten odotuksista seuraavalta 12 kuukaudelta, Euroopan unionin merkityksestä suomalaisille, suomalaisten identiteetistä ja suhtautumisesta globalisaatioon:

- 47 prosenttia suomalaisista oli sitä mieltä, että heidän elämänsä oli haastattelua tehtäessä parempi, kuin mitä se oli ollut viisi vuotta aiemmin. Kaikkein eniten elämäntilanteensa sanoivat parantuneen johtavassa asemassa työskentelevät (69 %), 15-24 ja 25-39 –vuotiaat (68 %), ruumiillisen työn tekijät (63 %) ja opiskelijat (61 %)
- suomalaisia huolestuttaa kaikkein eniten työttömyys; peräti 64 % vastaajista on nimennyt sen toiseksi kahdesta tärkeimmästä kysymyksestä, jotka tulisi ratkaista. Suomalaisten odotukset seuraavalta 12 kuukaudelta ovat kuitenkin Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoa korkeammat, eli suomalaiset suhtautuvat tulevaisuuteen suhteellisen positiivisesti.
- Suurimmalle osalle suomalaisista henkilökohtaisesti Euroopan unioni merkitsee joko vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa, tai yhteistä valuuttaa, euroa.
- 93 % suomalaisista on sitä mieltä, että suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa ja 59 % uskoo Suomen vaikutusvallan olevan pienemmän tulevaisuudessa. Tätä mieltä ovat oman maansa kohdalla myös hollantilaiset (61 %). Vaikka peräti 59 % suomalaisista uskoo Suomen äänellä olevan merkitystä Euroopan unionissa, uskoo vain 27 %, että heidän henkilökohtaisella äänellään on merkitystä.
- 65 % suomalaisista tuntee itsensä ensisijassa vain suomalaiseksi, 34 % suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi ja 1 % vain eurooppalaiseksi. Itsensä vain suomalaiseksi tuntevat muita enemmän työttömät, yli 55-vuotiaat, eläkeläiset ja 16-19 –vuotiaina opintonsa päättäneet. Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi itsensä muita enemmän tuntevat puolestaan johtavassa asemassa työskentelevät, kodista huolehtivat ja korkeasti koulutetut, eli yli 20-vuotiaina opintonsa päättäneet.
- 56 % suomalaisista uskoo globalisaation olevan yleisesti ottaen hyvä asia Suomelle, toisaalta 70 % uskoo sen olevan uhka Suomen työllisyydelle. Kuitenkin vain 40 % uskoo globalisaation olevan hyväksi heille henkilökohtaisesti ja peräti 70 % uskoo sen olevan uhka Suomen työllisyydelle. Kolme neljäsosaa vastaajista uskoo Suomessa myytävien tuotteiden valikoiman lisääntyvän globalisaation myötä ja 59 % uskoo tuotteiden ja palvelujen hintojen laskevan lisääntyvän kilpailun seurauksena. Kansalaisilta tiedusteltiin myös, mihin he uskovat ongelmien ratkaisijana? 37 % suomalaisista luottaa siihen, että Euroopan unioni saa globalisaation maailmanlaajuiset vaikutukset hallintaansa, 30 % luottaa omaan kansalaisaktiivisuuteen ja 29 % Maailman kauppajärjestykseen.

Suomalaisten EU-tietämys ja mielipiteitä Euroopan unionista tiedottamisesta

Suomalaisten EU-tietämyksestä ja mielipiteistä Euroopan unionista tiedottamisesta Suomessa voidaan vetää seuraavanlaiset johtopäätökset:

- Suomalaiset antoivat oman EU-tietouden arvosanakseen keskimäärin 4,55, joka on lähes sama kuin vuotta aiemmin tehdyn kyselyn tulos (4,54), mutta korkeampi kuin kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden yhteenlaskettu keskiarvo (4,48). Viimeisen neljän vuoden aikana on suomalaisten arvio omasta EU-tietämyksestään vaihdellut välillä 4,49 – 4,99. Tämä luku on ollut kuitenkin aina EU-maiden keskiarvoa korkeampi.
- Keväällä 2004 53 % suomalaisista uskoi Euroopan unioniin kuuluvan 12 jäsenmaata. 90 % vastaajista puolestaan tiesi, että Euroopan unionin lippu on sininen ja siinä on tähtiä, tosin 69 % uskoi tähtiä olevan yhden jokaista jäsenmaata kohden. Euroopan parlamentin tulevista vaaleista suomalaiset olivat perillä parhaiten luxemburgilaisten ja kreikkalaisten ohella. Väittämän, että vaalit olisivat kesäkuussa 2006 tiesi vääräksi 54 % suomalaisista ja kreikkalaisista sekä 55 % luxemburgilaisista. Suomalaisista 69 % tiesi, että Euroopan parlamentin jäsenet valitaan suoralla kansanvaalilla. Vain kreikkalaiset tiesivät tämän suomalaisia paremmin (74 %).
- 69 % suomalaisista on sitä mieltä, että suomalaisissa tiedotusvälineissä puhutaan Euroopan unionista suunnilleen sopivasti, kun puoli vuotta aiemmin suoritetussa mielipidemittauksessa 63 % suomalaisista oli tätä mieltä. Yli puolet suomalaisista, 57 %, on sitä mieltä, että tiedotusvälineet esittelevät Euroopan unionia tasapuolisesti. 34 % mielestä EU:sta puhutaan liian myönteisesti ja 5 % mielestä liian kielteisesti. Etenkin työttömät, ruumiillisen työn tekijät, itä- ja pohjoissuomalaiset sekä vasemmiston kannattajat ovat sitä mieltä, että tiedotusvälineissä Euroopan unioni esitellään liian myönteisessä valossa.
- Mitä tulee 1.5.2004 tapahtuneeseen Euroopan unionin laajentumiseen, 7 % suomalaisista kokee saaneensa tietoa erittäin hyvin ja 45 % melko hyvin. Jos tarkastelemme kaikkien jäsenmaiden laskennallisia keskiarvoja havaitsemme, että suomalaiset katsovat olleensa kaikkein parhaiten informoituja 2,5 pisteen keskiarvolla, kaikkien jäsenmaiden keskiarvon ollessa 2,12 asteikolla 0-4.

Suomalaisten Euroopan unioniin kohdistuvat pelot ja mielipiteet Euroopan unionin budjetista

Kansalaisten Euroopan unioniin kohdistuvista peloista voidaan vetää alla esitettyjä johtopäätöksiä. Vastaukset myös paljastavat, ettei kansalaisilla oikein ole käsitystä siitä, mihin Euroopan unionin budjettivarat käytetään.

- 46 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, 21 % taas huonona. Suomalaisista 31 % on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä, eikä huono asia. Varsinkin johtavassa asemassa olevat, kaupungissa asuvat, uusmaalaiset, opiskelijat, oikeiston kannattajat ja toimihenkilöt ovat sitä mieltä, että Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on yleisesti ottaen hyvä asia. Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa pitivät yleisesti ottaen huonona asiana erityisesti työttömät, ruumiillisen työn tekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajat sekä maaseudulla asuvat. Eri poliittisten ryhmittymien kannattajien mielipiteitä tarkasteltaessa voidaan todeta, että positiivisimmin Euroopan unionin jäsenyyteen suhtautuvat oikeiston kannattajat, negatiivisimmin taas keskustan äänestäjät. Myös selkeitä alueellisia eroja on havaittavissa. Jäsenyyden kannatus on suurinta Uudellamaalla, jossa 63 % kansalaisista

pitää jäsenyyttä hyvänä asiana, kun taas Väli-Suomessa vain 43 % kansalaisista on tätä mieltä ja Pohjois-Suomessa vain 35 %.

- 46 % suomalaisista katsoo, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä. 44 % vastaajista on kuitenkin päinvastaista mieltä, eli uskoo, ettei Suomi ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestään. Suomalaisia vähemmän jäsenyydestä katsovat hyötynensä ruotsalaiset, britit, itävaltalaiset ja entisen Itä-Saksan alueella asuvat saksalaiset. Miehistä 8 % enemmän (50 %) kuin naisista (42 %) katsoo Suomen hyötynneen jäsenyydestään Euroopan unionissa. Myös keskimääräistä suurempi osa johtavassa asemassa olevista, kaupunkilaisista, opiskelijoista, toimihenkilöistä ja korkeasti koulutetuista katsoo Suomen hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestä. Poliittisista ryhmittymistä 51 % oikeiston kannattajista katsoo Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä, kun taas vasemmiston ja keskustan kannattajista alle puolet ovat tätä mieltä (45 % ja 44 %). Alueellisesti uusmaalaiset ja itäsuomalaiset katsovat muita enemmän Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä, kun taas pohjoissuomalaiset ovat muita enemmän päinvastaista mieltä.
- Suurinta osaa suomalaisista huolestuttavat Euroopan unionissa seuraavat asiat: työpaikkojen siirtyminen niihin jäsenmaihiin, joissa on alemmat tuotantokustannukset, huumekaupan ja kansainvälisen järjestyneen rikollisuuden lisääntyminen, suomalaisten maanviljelijöiden vaikeuksien lisääntyminen, Suomen Euroopan unionille maksamien maksujen lisääntyminen ja pienempien jäsenmaiden vaikutusvallan menettäminen suuremmille jäsenmaille.
- Suomalaisista 36 % uskoo, että suurin osa budjetista menee hallinto- ja henkilöstökuluihin, 24 % arveli budjetin menevän maatalouteen ja 19 % alueelliseen tukeen.

Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin tulevaisuuteen yleensä

Eurobarometri-kyselyssä päädyttiin seuraaviin johtopäätöksiin koskien suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin kehitykseen tulevaisuudessa yleensä:

- Suomalaisista peräti 55 % vastustaa Euroopan unionin lisälaajentumista tulevaisuudessa, 35 % prosentin kannattaessa tätä ehdotusta. Suomea suurempaa vastustus on vain Itävallassa ja Saksassa. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 37 % kannattaa laajentumista ottamalla unioniin tulevaisuudessa lisää jäsenmaita ja 45 % kaikista kansalaisista vastustaa tätä. Laajentumisen kannatus on suurinta Kreikassa ja Portugalissa.
- Perustuslain kannatus on noussut kahdeksan prosenttiyksikköä vuoden takaisista luvuista ja kolme prosenttiyksikköä syksystä 2003. Myös vastustus on noussut kaksi prosenttiyksikköä samalla, kun niiden kansalaisten määrä, jotka eivät ole osanneet sanoa mielipidettään asiaan on vähentynyt. Tällä hetkellä 52 % suomalaisista kannattaa Euroopan unionin perustuslakia ja 35 % vastustaa sitä. Suomalaisia vähemmän perustuslakia kannattavat vain tanskalaiset (37 %) ja britit (42 %).
- Eräät maat olisivat halukkaita kehittämään yhteistä puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa eri tahtiin eri jäsenvaltioryhmien piirissä. Suomalaisista 22 % kannattaa tämän kaltaista kehitystä ja 63 % vastustaa sitä.
- Kolme neljäsosaa suomalaisista on sitä mieltä, että jokaisella maalla tulisi olla yksi ääni riippumatta maan väkiluvuista, kun taas 18 % oli sitä mieltä, että äänimäärän pitäisi olla suhteessa maan väkilukuun. 85 % suomalaisista on sitä mieltä, että laajentumisen jälkeen jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi edelleen olla yksi komissaari.

- Yli puolet suomalaisista haluaisi säilyttää veto-oikeuden, jotta voitaisiin suojella välttämättömiä kansallisia etuja. 10 % suomalaisista olisi valmis sen hylkäämään, jotta Euroopan unioni saataisiin toimimaan tehokkaammin. Verrattaessa tuloksia syksyllä 2003 tehtyyn Eurobarometri-mielipidetiedusteluun voidaan havaita, että veto-oikeuden säilyttämisen kannalla olevien määrä on noussut 7 prosenttiyksikköä 48 %:sta 55 %:iin. Vuotta aiemmin, keväällä 2003 tehdyssä Eurobarometri mielipidemittauksessa veto-oikeuden säilyttämistä kannatti 57 % kansalaisista.

1 STANDARD EUROBAROMETER 61 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between 20th February and 28th March 2004, the European Opinion Research Group, a consortium of Market and Public Opinion Research agencies, made out of INRA in Belgium – I.C.O. and GfK Worldwide, carried out wave 61 of the standard Eurobarometer, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The Standard EUROBAROMETER 61 covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, aged 15 years and over, resident in each of the Member States. The basic sample design applied in all Member States is a multi-stage, random (probability) one. In each EU country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

For doing so, the points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the Member States according to the EUROSTAT NUTS 2 (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective EU-nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses were selected as every Nth address by standard random route procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random. All interviews were face-to-face in people's home and in the appropriate national language.

COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES	POPULATION 15+ (x 000)
Belgium	INRA/IPSOS BELGIUM	1012	25/02 – 28/03	8,458
Denmark	GfK DENMARK	1000	21/02 – 24/03	4,355
Germany (East)	INRA/IPSOS DEUTSCHLAND	1037	22/02 – 11/03	13,164
Germany (West)	INRA/IPSOS DEUTSCHLAND	1032	20/02 – 10/03	56,319
Greece	MARKET ANALYSIS	1005	29/02 – 26/03	8,899
Spain	INRA/IPSOS ESPAÑA	1000	22/02 – 18/03	34,239
France	CSA-TMO	1019	22/02 – 10/03	47,936
Ireland	LANDDOWN Market Research	1001	23/02 – 19/03	3,004
Italy	Demoskopea	1025	25/02 – 16/03	49,531
Luxembourg	ILRes	619	23/02 – 23/03	357
The Netherlands	INTOMART	1044	25/02 – 24/03	13,010
Austria	SPECTRA	1052	24/02 – 22/03	6,770
Portugal	METRIS	1000	23/02 – 17/03	8,620
Finland	MDC MARKETING RESEARCH	1027	26/02 – 28/03	4,245
Sweden	GfK SVERIGE	1000	23/02 – 19/03	7,252
Great Britain	MARTIN HAMBLIN LTD	1035	22/02 – 14/03	46,370
Northern Ireland	ULSTER MARKETING SURVEYS	308	25/02 – 17/03	1,314
	TOTAL NUMBER OF INTERVIEWS	16216		

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics. For all EU member-countries a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. As such in all countries, minimum gender, age, region NUTS 2 were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), INRA (EUROPE) applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

The results of the Eurobarometer studies are reported in the form of tables, datafiles and analyses. Per question a table of results is given with the full question text in English, French and German. The results are expressed as a percentage of the total. The results of the Eurobarometer surveys are analysed and made available through the Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls of the European Commission, rue de la Loi 200, B-1049 Brussels. The results are published on the Internet server of the European Commission: http://europa.eu.int/comm/public_opinion/. All Eurobarometer datafiles are stored at the Zentral Archiv (Universität Köln, Bachemer Strasse, 40, D-50869 Köln-Lindenthal), available through the CESSDA Database <http://www.nsd.uib.no/cessda/europe.html>. They are at the disposal of all institutes members of the European Consortium for Political Research (Essex), of the Inter-University Consortium for Political and Social Research (Michigan) and of all those interested in social science research.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9%	± 2.5%	± 2.7%	± 3.0%	± 3.1%

**STANDARD EUROBAROMETER 61
CO-OPERATING AGENCIES AND RESEARCH EXECUTIVES**

The European Opinion Research Group EEIG
Christine Kotarakos
111, rue Colonel Bourg – B-1140 Brussels
Tel : +32 2 724 89 15 – Fax : +32 2 724 89 12
e-mail: christine.kotarakos@eorg.be

INRA (EUROPE) - European Coordination Office SANV
Gilles Corman – Director
For any information, please contact Jean-Michel Lebrun
e-mail: Jean-Michel.Lebrun@inra.com
159-165, avenue de la Couronne – B-1050 Brussels
Tel : +32 2 642 47 11 – Fax : +32 2 648 34 08

BELGIQUE	INRA BELGIUM 159, avenue de la Couronne B-1050 BRUXELLES	Mrs. Karin Schreurs Karin.Schreurs@inra.com	tel. fax	++/32 2 642 47 11 ++/32 2 648 34 08
DANMARK	GfK DANMARK Sylows Allé, 1 DK-2000 FREDERIKSBERG	Mr. Line Strecker Hansen Line.Strecker.Hansen@gfk.dk	tel. fax	++/45 38 32 20 00 ++/45 38 32 20 01
DEUTSCHLAND	IPSOS GmbH Papenkamp, 2-6 D-23879 MÖLLN	r Uwe Reising Uwe.Reising@ipsos.de	tel. fax	++/49 4542 801 0 ++/49 4542 801 201
ELLAS	Market Analysis 190 Hymettus Street GR-11635 ATHENA	Mr. Spyros Camileris markanalysis@marketanalysis.gr	tel. fax.	++/30 1 75 64 688 ++/30/1/70 19 355
ESPAÑA	IPSOS -Eco Consulting Avda de Burgos Nº 12, 8ª planta 28036 Madrid SPAIN	Mrs. Victoria MIQUEL victoria.miquel@onsulting.ecoipsos.es	tel. fax	++/34 91 7672199 ++/34 91 3834254
FRANCE	CSA-TMO 30, rue Saint Augustin F-75002 PARIS	Mr. Bruno JEANBART bruno.jeanbart@csa-tmo.fr	tel. fax	++/33 1 44 94 59 10 ++/33 1 44 94 40 01
IRELAND	LANSDOWNE Market Research 49, St. Stephen's Green IRL-DUBLIN 2	Mr. Roger JUPP roger@Lmr.ie	tel. fax	++/353 1 661 34 83 ++/353 1 661 34 79
ITALIA	Demoskopea S.p.A. Via Salaria, 290 I-00199 ROMA	Mrs. Maria-Adelaïde SANTILLI Santilli@demoskopoea.it	tel. fax	++/39 06 85 37 521 ++/39 06 85 35 01 75
LUXEMBOURG	ILReS 46, rue du Cimetière L-1338 LUXEMBOURG	Mr. Charles MARGUE charles.margue@ilres.com	tel. fax	++/352 49 92 91 ++/352 49 92 95 555
NEDERLAND	Intomart Noordse Bosje 13-15 NL - 1201 DA HILVERSUM	Mr. Dré Koks Dre.Koks@intomart.nl	tel. fax	++/31/35/625 84 11 ++/31/35/625 84 33
AUSTRIA	SPECTRA Brucknerstrasse, 3-5/4 A-4020 LINZ	Mrs. Jitka NEUMANN neji@spectra.at	tel. fax	++/43/732/6901 ++/43/732/6901-4
PORTUGAL	MetrisGfK Rua Marquês da Fronteira, 8 – 1º Andar 1070 - 296 LISBOA	Mrs. Mafalda BRASIL mafaldabrasil@metris.gfk.pt	tel. fax	++/351 210 000 200 ++/351 210 000 290
FINLAND	MDC MARKETING RESEARCH Ltd Itätulenkuja 10 A FIN-02100 ESPOO	Mr. Mika Kiiski Mika.Kiiski@tns-gallup.fi	tel. fax	++/358 9 613 500 ++/358 9 613 50 423
SWEDEN	GfK SVERIGE S:t Lars väg 46 S-221 00 LUND	Mr. Rikard EKDAHL rikard.ekdahl@gfksverige.se	tel. fax	++/46 46 18 16 00 ++/46 46 18 16 11
GREAT BRITAIN	MARTIN HAMBLIN LTD Mulberry House, Smith Square 36 UK-London Swip 3HL	Mrs. Kerry Walsh kerry.walsh@martinhamblin-gfk.co.uk	tel. fax	++/44 207 222 81 81 ++/44 207 396 90 46

BELGIQUE	INRA BELGIUM 159, avenue de la Couronne B-1050 BRUXELLES	Mrs. Karin Schreurs Karin.Scheurs@inra.com	tel. fax	++/32 2 642 47 11 ++/32 2 648 34 08
DANMARK	GfK DANMARK Sylows Allé, 1 DK-2000 FREDERIKSBERG	Mr. Line Strecker Hansen Line.Strecker.Hansen@gfk.dk	tel. fax	++/45 38 32 20 00 ++/45 38 32 20 01
DEUTSCHLAND	IPSOS GmbH Papenkamp, 2-6 D-23879 MÖLLN	Mr Uwe Reising Uwe.Reising@ipsos.de	tel. fax	++/49 4542 801 0 ++/49 4542 801 201
ELLAS	Market Analysis 190 Hymettus Street GR-11635 ATHENA	Mr. Spyros Camileris markanalysis@ marketanalysis.gr	tel. fax	++/30 1 75 64 688 ++/30/1/70 19 355
ESPAÑA	IPSOS -Eco Consulting Avda de Burgos Nº 12, 8ª planta 28036 Madrid SPAIN	Mrs. Victoria MIQUEL victoria.miquel@ consulting.ecoipsos.es	tel. fax	++/34 91 7672199 ++/34 91 3834254
FRANCE	CSA-TMO 30, rue Saint Augustin F-75002 PARIS	Mr. Bruno JEANBART bruno.jeanbart@csa-tmo.fr	tel. fax	++/33 1 44 94 59 10 ++/33 1 44 94 40 01
IRELAND	LANSDOWNE Market Research 49, St. Stephen's Green IRL-DUBLIN 2	Mr. Roger JUPP roger@Lmr.ie	tel. fax	++/353 1 661 34 83 ++/353 1 661 34 79
ITALIA	Demoskopea S.p.A. Via Salaria, 290 I-00199 ROMA	Mrs. Maria-Adelaïde SANTILLI Santilli@demoskopea.it	tel. fax	++/39 06 85 37 521 ++/39 06 85 35 01 75
LUXEMBOURG	ILReS 46, rue du Cimetière L-1338 LUXEMBOURG	Mr. Charles MARGUE charles.margue@ilres.com	tel. fax	++/352 49 92 91 ++/352 49 92 95 555
NEDERLAND	Intomart Noordse Bosje 13-15 NL - 1201 DA HILVERSUM	Mr. Dré Koks Dre.Koks@intomart.nl	tel. fax	++/31/35/625 84 11 ++/31/35/625 84 33
AUSTRIA	SPECTRA Brucknerstrasse, 3-5/4 A-4020 LINZ	Mrs. Jitka NEUMANN neji@spectra.at	tel. fax	++/43/732/6901 ++/43/732/6901-4
PORTUGAL	MetrisGfK Rua Marquês da Fronteira, 8 – 1º Andar 1070 - 296 LISBOA	Mrs. Mafalda BRASIL mafaldabrasil@metris.gfk.pt	tel. fax	++/351 210 000 200 ++/351 210 000 290
FINLAND	MDC MARKETING RESEARCH Ltd Itätuulenkuja 10 A FIN-02100 ESPOO	Mr. Mika Kiiski Mika.Kiiski@tns-gallup.fi	tel. fax	++/358 9 613 500 ++/358 9 613 50 423
SWEDEN	GfK SVERIGE S:t Lars väg 46 S-221 00 LUND	Mr. Rikard EKDAHL rikard.ekdahl@gfksverige.se	tel. fax	++/46 46 18 16 00 ++/46 46 18 16 11
GREAT BRITAIN	MARTIN HAMBLIN LTD Mulberry House, Smith Square 36 UK-London Swip 3HL	Mrs. Kerry Walsh kerry.walsh@ martinhamblin-gfk.co.uk	tel. fax	++/44 207 222 81 81 ++/44 207 396 90 46

**Suomalaisia
mielipiteitä
61.0
A
Suomi-Finland
616-64450**

Q1 Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.
(Useampi vastaus mahdollinen)

Belgia.....	☐	1	
Tanska.....	☐	2	
Saksa.....	☐	3	
Kreikka.....	☐	4	
Espanja.....	☐	5	
Ranska.....	☐	6	
Irlanti.....	☐	7	
Italia.....	☐	8	
Luxemburg.....	☐	9	
Alankomaat (Hollanti).....	☐	10	
Portugali.....	☐	11	
Yhdistynyt Kuningaskunta (Iso-Britannia, Pohjois-Irlanti).....	☐	12	
Itävalta.....	☐	13	
Ruotsi.....	☐	14	
Suomi.....	☐	15	
Joku muu maa/maat.....	☐	16	LOPETA
EOS.....	☐	17	LOPETA

Q2 Kun tapaatte ystäviänne, sanoisitteko, että keskustellette poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ette koskaan?

Usein.....	☐	1
Satunnaisesti.....	☐	2
Ei koskaan.....	☐	3
EOS.....	☐	4

Q3 Kun Teillä on voimakas mielipide jostakin asiasta, huomaatteko suostuttelevanne ystäviänne, sukulaisianne tai työtovereitanne omien mielipiteidenne taakse? Tapahtuuko näin... (Luettele)

Usein.....	☐	1
Silloin tällöin.....	☐	2
Harvoin.....	☐	3
Ei koskaan.....	☐	4
EOS.....	☐	5

Q4 Mitä odotatte seuraavilta 12 kuukaudelta: ovatko seuraavat 12 kuukautta paremmat, huonommat vai samanlaiset, kun ajattelette...?

LUETTELE	Paremmat	Huonommat	Samanlaiset	EOS
1. Omaa elämänne yleensä.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Suomen taloudellista tilannetta.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Suomen työllisyystilannetta.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Henkilökohtaista työllisyystilannettanne.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q5 Jos vertaatte nykyistä elämäntilannettanne siihen, mikä se oli viisi vuotta sitten, sanoisitteko, että tilanteenne on parantunut, pysynyt jokseenkin samanlaisena vai heikentynyt?

Parantunut.....	☐	1
Pysynyt jokseenkin samana.....	☐	2
Heikentynyt.....	☐	3
EOS.....	☐	4

Q6 Odotatteko henkilökohtaisen elämäntilanteenne paranevan, pysyvän jokseenkin samana vai heikentyvän seuraavien viiden vuoden aikana?

Paranevan.....	☐	1	Heikentyvän.....	☐	3
Pysyvän jokseenkin samana.....	☐	2	EOS.....	☐	4

Q7 Seuraavaksi haluaisin kysyä Teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luetteleman instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?

LUETTELE	LUOTTAA	EI LUOTA	EOS
a) Lehdistö	☐ 1	☐ 2	☐ 3
b) Radio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
c) Televisio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
d) Suomen oikeuslaitos	☐ 1	☐ 2	☐ 3
e) Poliisi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
f) Puolustusvoimat	☐ 1	☐ 2	☐ 3
g) Kirkko	☐ 1	☐ 2	☐ 3
h) Ammattiliitot	☐ 1	☐ 2	☐ 3
i) Puolueet	☐ 1	☐ 2	☐ 3
j) Suuryritykset	☐ 1	☐ 2	☐ 3
k) Suomen hallitus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
l) Suomen eduskunta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
m) Euroopan unioni	☐ 1	☐ 2	☐ 3
n) Yhdistyneet kansakunnat (YK)	☐ 1	☐ 2	☐ 3
o) Hyväntekeväisyys- tai	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Jatketaan muutamilla Euroopan unionia käsittelevillä kysymyksillä.

Q8 Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne... (Luettele)

Hyvä asia	☐ 1	Ei hyvä eikä huono asia	☐ 3
Huono asia	☐ 2	EOS	☐ 4

Q9 Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

Hyötynyt	☐ 1
Ei ole hyötynyt	☐ 2
EOS	☐ 3

Q10 Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

Hyvin positiivisen	☐ 1	Melko negatiivisen	☐ 4
Melko positiivisen	☐ 2	Hyvin negatiivisen	☐ 5
Neutraalin	☐ 3	EOS	☐ 6

Q11 Mitä Euroopan unioni merkitsee Teille henkilökohtaisesti?
(Kortti Q11 versio A – luettele – useampi vastaus mahdollinen)

Rauhaa	☐ 1
Taloudellista hyvinvointia	☐ 2
Demokratiaa	☐ 3
Sosiaaliturvaa	☐ 4
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa	☐ 5
Kulttuurista monimuotoisuutta	☐ 6
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	☐ 7
Euroa	☐ 8
Työttömyyttä	☐ 9
Byrokratiaa (virkavaltaisuutta)	☐ 10
Varojen haaskausta	☐ 11
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	☐ 12
Enemmän rikollisuutta	☐ 13
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	☐ 14
Muuta (Spontaani)	☐ 15
EOS	☐ 16

Q12 Oletteko samaa vai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä?

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Tunnen oloni turvallisemmaksi koska Suomi on Euroopan unionin jäsen .	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Tunnen, että taloudellinen tilanteemme on vakaampi koska Suomi on Euroopan unionin jäsen.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Tunnen, että olemme poliittisesti vakaampia koska Suomi on Euroopan unionin jäsen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Äänelläni on merkitystä Euroopan unionissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Suomen äänellä on merkitystä Euroopan unionissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Suomi tulee tulevaisuudessa olemaan vaikutusvaltaisempi Euroopan unionissa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q13 a) Millä nopeudella Eurooppaa Teidän mielestänne tällä hetkellä rakennetaan? Olkaa hyvä ja katsokaa näitä ihmishahmoja (*Skaalakortti Q13*). Numero 1 seisoo paikallaan, numero 7 juoksee niin kovaa kuin pystyy. Valitkaa hahmoista se, joka mielestänne parhaiten kuvaa mielipidettänne Euroopan rakentamisnopeudesta.

b) Entä mikä hahmoista kuvaa parhaiten mielipidettänne siitä, kuinka nopeasti Eurooppaa pitäisi rakentaa? (*Skaalakortti Q13*)

	Q13a	Q13b
1 ON PAIKALLAAN.....	☐ 1	☐ 1
2.....	☐ 2	☐ 2
3.....	☐ 3	☐ 3
4.....	☐ 4	☐ 4
5.....	☐ 5	☐ 5
6.....	☐ 6	☐ 6
7 ETENEE NIIN NOPEASTI KUIN MAHDOLLISTA.....	☐ 7	☐ 7
8 EOS	☐ 8	☐ 8

Q14 a) Uskotteko, että Euroopan unionilla on viiden vuoden päästä tärkeämpi, vähemmän tärkeä vai jokseenkin samanlainen merkitys päivittäisessä elämässänne kuin nyt?

b) Entä haluaisitteko, että Euroopan unionilla olisi viiden vuoden kuluessa tärkeämpi, vähemmän tärkeä vai kutakuinkin samanlainen merkitys päivittäisessä elämässänne kuin nyt?

LUETTELE	Tärkeämpi	Vähemmän tärkeä	Samanlainen	EOS
Q14a. Odotus/arvio.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Q14b. Haluaisi	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q15 Joillakin ihmisillä voi olla pelkoja liittyen Euroopan, Euroopan unionin, kehittämiseen. Seuraavassa on lista asioita, joita jotkut ihmiset sanovat pelkäävänsä. Olkaa hyvä ja kertokaa jokaisesta asiasta, pelkäätekö sitä tällä hetkellä henkilökohtaisesti vai ette?

LUETTELE	Pelkää tällä hetkellä	Ei pelkää tällä hetkellä	EOS
1. Pienempien jäsenmaiden vaikutusvallan menettäminen suuremmille jäsenmaille	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Huumekaupan ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden lisääntyminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Kielemme vähempi ja vähempi käyttäminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Maamme tulee maksaa yhä enemmän Euroopan unionille	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Sosiaalietuuksien menettäminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Kansallisen identiteettimme ja kulttuurimme menettäminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Talouskriisi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Työpaikkojen siirtyminen niihin jäsenmaihiin joissa on alemmat tuotantokustannukset	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Suomalaisten maanviljelijöiden vaikeuksien lisääntyminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q16 Kuinka paljon tunnette tietävänne Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista? Olkaa hyvä ja arvioikaa tietojenne tasoa seuraavan asteikon avulla. *(Skaalakortti Q16)*

En tiedä mitään										Tiedän paljon	EOS
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	

Q17 Kuinka hyvin olette mielestänne saanut tietoa tämän vuoden toukokuussa tapahtuvasta Euroopan unionin laajentumisesta, eli kymmenen uuden maan liittymisestä Euroopan unioniin? Tunnetteko saaneenne tietoa... *(Kortti Q17 – luettele – vain yksi vastaus)*

Erittäin hyvin	☐ 1
Hyvin	☐ 2
Ei kovin hyvin	☐ 3
Ei lainkaan hyvin	☐ 4
EOS	☐ 5

Q18 Kun etsitte tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista, mitä seuraavista lähteistä käytätte? Entä mitä muita? *(Kortti Q18 – luettele – useampi vastaus mahdollinen)*

Kokoukset	☐ 1
Keskustelut sukulaisten, ystävien, työkavereiden kanssa	☐ 2
Päivälehdet	☐ 3
Muut sanomalehdet, aikakauslehdet	☐ 4
Televisio	☐ 5
Radio	☐ 6
Internet	☐ 7
Kirjat, esitteet, tiedotuslehtiset	☐ 8
CD-romit	☐ 9
Eurooppa-tiedotukset, Euro-tietokeskukset, Euro-tietopisteet, Euro-kirjastot	☐ 10
Kansallis- tai aluehallinnon tiedotustoimistot	☐ 11
Ammattiliitot tai ammattijärjestöt	☐ 12
Muut järjestöt (kuluttajajärjestöt jne.)	☐ 13
Euroopan parlamentin jäsen	☐ 14
Muut poliitikot	☐ 15
Muu <i>(Spontaani)</i>	☐ 16
Ei koskaan etsi sellaista tietoa/Ei ole kiinnostunut <i>(Spontaani)</i>	☐ 17
EOS	☐ 18

Q19 Yleisesti ottaen, puhutaanko suomalaisissa tiedotusvälineissä mielestänne liikaa, suunnilleen sopivasti vai liian vähän Euroopan unionista?

- Liikaa ☐ 1
Suunnilleen sopivasti ☐ 2
Liian vähän ☐ 3
EOS ☐ 4

Q20 Entä esittävätkö suomalaiset tiedotusvälineet Euroopan unionin mielestänne liian myönteisesti, tasapuolisesti vai liian kielteisesti?

- Liian myönteisesti ☐ 1
Tasapuolisesti ☐ 2
Liian kielteisesti ☐ 3
EOS ☐ 4

Q21 Oletteko koskaan kuullut näistä toimielimistä....?

LUETTELE	Kyllä	Ei	EOS
1.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
2.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
3.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
4.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
5.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
6.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
7.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
8.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
9.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q22 Olkaa hyvä ja sanokaa kustakin eurooppalaisesta toimielimestä, onko sillä mielestänne tärkeä tehtävä vai ei Euroopan unionissa?

LUETTELE	Tärkeä	Ei tärkeä	EOS
1.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
2.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
3.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
4.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
5.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
6.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
7.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
8.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3
9.....	E ☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q23 Kertokaa vielä kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

LUETTELE	Luottaa	Ei luota	EOS
1. Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan komissio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin ministerineuvosto.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan oikeusasiamies	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan keskuspankki	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan tilintarkastustuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin alueiden komitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q24 Kertokaa jokaisesta seuraavasta Euroopan unionia koskevasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?

LUETTELE

	Pitää	Ei pidä	EOS
1. Euroopan unioniin kuuluu 12 jäsenmaata	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan yhteisö luotiin heti ensimmäisen maailmansodan jälkeen, 1920-luvun alussa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan lippu on sininen ja siinä on keltaisia tähtiä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan lipussa on yksi tähti jokaista jäsenmaata kohti.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan komission keskustoimisto on Strasbourgissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan unionin kansalaiset valitsevat Euroopan parlamentin jäsenet suoralla vaalilla.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan unionin kansalaiset valitsevat Euroopan komission puheenjohtajan suoralla vaalilla	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionilla on oma hymni	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Kaikissa Euroopan unionin jäsenmaissa vietetään joka vuosi Eurooppa-päivää	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään kesäkuussa 2006.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Kysymyksiä Q25 ja Q26 ei kysytä Suomessa.

Q27 Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä Suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?
(**Kortti Q27 – luettele – enintään 2 vastausta**)

Rikollisuus.....	☐ 1	Asuminen	☐ 9
Julkinen liikenne.....	☐ 2	Maahanmuutto	☐ 10
Taloudellinen tilanne	☐ 3	Terveystieteiden tutkimus.....	☐ 11
Hintojen nousu/inflaatio.....	☐ 4	Koulutusjärjestelmä.....	☐ 12
Verotus.....	☐ 5	Eläkkeet	☐ 13
Työttömyys.....	☐ 6	Ympäristön suojelu	☐ 14
Terrorismi.....	☐ 7	Muu (<i>Spontaani</i>)	☐ 15
Puolustus/ulkomaan asiat	☐ 8	EOS	☐ 16

Q28 Entä onko Euroopan unionin rooli Suomen kohdalla mielestänne myönteinen, kielteinen vai ei myönteinen eikä kielteinen seuraavissa kysymyksissä?

LUETTELE

	Myönteinen rooli	Kielteinen rooli	Ei myönteinen eikä kielteinen	EOS
1. Rikollisuuden vastainen taistelu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Julkinen liikenne.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Taloudellinen tilanne	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Hintojen nousu/inflaatio	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Verotus.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
6. Työttömyyden vastainen taistelu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
7. Terrorismin vastainen taistelu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
8. Maanpuolustus.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
9. Ulkomaan asiat	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
10. Asuminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
11. Maahanmuutto	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
12. Terveystieteiden tutkimus	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
13. Koulutusjärjestelmä	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
14. Eläkkeet	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
15. Ympäristönsuojelu.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q29 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista?
Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Puolesta	Vastaa	EOS
1. Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittikka suhteessa muihin maihin.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan unionin laajentuminen kymmenellä uudella maalla tämän vuoden toukokuussa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan unionin <u>lisä</u> laajentuminen ottamalla tulevana vuosina mukaan muita maita	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Perustuslaki Euroopan unionille	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Se tosiasia, että Euroopan komissio on muodostettu jokaisesta jäsenmaasta tulevista komissaareista	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Eurooppaa kehitetään yhden valtioryhmän piirissä nopeammin kuin muissa valtioissa...	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Lapsille opetetaan koulussa, miten Euroopan unionin toimielimet toimivat.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q30 Euroopan unionilla on jo yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä eurooppalainen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka. Nyt keskustellaan siitä, kuinka paljon pidemmälle näitä tulisi kehittää. Oletteko samaa mieltä vai eri mieltä jokaisesta seuraavasta väittämästä?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Euroopan unionilla pitäisi olla nopean vastaiskun joukot, jotka voitaisiin kiireesti lähetää ongelma-alueille kansainvälisen kriisin ilmetessä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Kansainvälisen kriisin ilmetessä Euroopan unionin jäsenvaltioiden pitäisi sopia yhteisestä kannastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionilla pitäisi olla oma ulkoministeri, joka voisi tiedottaa Euroopan unionin yhteisestä kannasta.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan unionilla tulisi olla oma paikka Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostossa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Puolueettomuuden valinneilla jäsenmailla tulisi olla sananvaltaa Euroopan unionin ulkopoliitikassa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan unionin ulkopoliittikan pitäisi olla riippumaton Yhdysvaltojen ulkopoliitikasta.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan unionin tulisi taata ihmisoikeudet kaikissa jäsenvaltiossa, vaikka se olisi joidenkin jäsenmaiden toiveita vastaan.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin tulisi ponnistella taatakseen ihmisoikeudet kaikkialla maailmassa, vaikka se olisi joidenkin valtioiden toiveita vastaan.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionilla pitäisi olla yhteinen maahanmuuttopolitiikka Euroopan unionin ulkopuolelta tulevia ihmisiä kohtaan.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionilla tulisi olla yhteinen turvapaikkapolitiikka turvapaikan hakijoita kohtaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q31 Pitäisikö mielestänne Euroopan puolustuspoliittiset päätökset tehdä kansallisissa hallituksissa, NATO:ssa vai Euroopan unionissa? (*Vain yksi vastaus*)

- Kansallisissa hallituksissa..... ☐ 1
NATO:ssa

NATO:ssa

Euroopan unionissa

Mualla (*Spontani*)

EOS

Q32 Eurooppaneuvostoon kuuluvat jäsenvaltioiden valtionpäämiehet tai hallitusten päämiehet sekä komission puheenjohtaja. Jokainen maa toimii vuorollaan Eurooppaneuvoston puheenjohtajana kuuden kuukauden ajan. Oletteko sitä mieltä, että...? (Luettele – vain yksi vastaus)

Kuuden kuukauden ajanjakso pitäisi säilyttää, koska siten jokaisella jäsenvaltiolla on mahdollisuus toimia Euroopan unionin puheenjohtajana säännöllisin väliajoin ☐ 1
 Kuuden kuukauden ajanjaksoa pitäisi pidentää, koska kuusi kuukautta on liian lyhyt aika merkittävien tulosten saavuttamiseksi ☐ 2
 EOS ☐ 3

Q33 Jokaisella jäsenvaltiolla on nykyisin veto-oikeus tietyillä aloilla. Pitäisikö tulevaisuudessa veto-oikeus...? (Luettele – vain yksi vastaus)

Säilyttää sellaisenaan välttämättömien kansallisten etujen suojelemiseksi ☐ 1
 Rajoittaa koskemaan vain muutamia välttämättömiä aloja ☐ 2
 Hylätä kaikista päätöksistä, jotta Euroopan unionista saataisiin tehokkaampi ☐ 3
 EOS ☐ 4

Q34 Euroopan perustuslain luonnoksessa on asetettu uudet säännöt enemmistöpäätöksiä tekemiselle Euroopan unionin ministerineuvostossa. Mitä seuraavista ehdotuksista kannatatte eniten? (Kortti Q34 – luettele – vain yksi vastaus)

Jokaisella jäsenmaalla pitäisi olla yksi ääni riippumatta maan väkiluvusta ☐ 1
 Kunkin jäsenmaan äänimäärän pitäisi olla suhteessa sen väkilukuun ☐ 2
 Pitäisi löytää jokin muu ratkaisu (Spontaani) ☐ 3
 EOS ☐ 4

Q35 Mihin seuraavista uskotte suurimman osan Euroopan unionin budjetista käytettävän? (Kortti Q35 – luettele – vain yksi vastaus)

Työllisyys- ja sosiaaliasiat ☐ 1
 Maatalous ☐ 2
 Tieteellinen tutkimus ☐ 3
 Alueellinen tuki ☐ 4
 Ulkopoliittika ja tuki Euroopan unionin ulkopuolisille maille ☐ 5
 Hallinto- ja henkilöstökulut, rakennukset ☐ 6
 Muuhun (Spontaani) ☐ 7
 EOS ☐ 8

Q36 Olette saattanut kuulla globalisaatiosta. Tällä tarkoitetaan kaikkien kansantalouksien yleistä avautumista joka johtaa maailmanlaajuisen markkinoiden kehittymiseen. Kertokaa jokaisesta seuraavasta väittämästä, oletteko sen kohdalla samaa vai eri mieltä?

Globalisaatio...

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	Ei osaa sanoa
1. ...on yleisesti ottaen hyvä asia Suomelle	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. ...on yleisesti ottaen hyvä asia minulle	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. ...johtaa vaikutusvallan keskittymiseen isoihin yrityksiin pienempien kustannuksella	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. ...lisää maailmanlaajuisia ympäristöongelmia.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. ...merkitsee hyvää tilaisuutta suomalaisille yrityksille	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. ...merkitsee uhkaa työllisyydelle Suomessa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. ...lisää Suomessa myytävien tuotteiden valikoimaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. ...laskee tuotteiden ja palvelujen hintoja lisääntyneen kilpailun takia.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. ...vaukeuttaa Suomessa myytävien elintarvikkeiden laadun valvontaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. ...johtaa tasapaksumpaan ja yhdenmukaisempaan maailmaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q37 Kehen tai mihin seuraavaksi lueteltavista tahoista luotatte eniten siinä, että se saa tai he saavat globalisaation eli maailmanlaajuistumisen vaikutukset hallintaan? (**Kortti Q37 – luettele – useampi vastaus mahdollinen**)

- Poliittiset puolueet ☐ 1
 Suomen hallitus ☐ 2
 Euroopan unioni ☐ 3
 Vihreät- / ympäristö- / ekologiset ryhmät ☐ 4
 Ammattiyhdistysliitot ☐ 5
 Kuluttajajärjestöt ☐ 6
 Monikansalliset yritykset ☐ 7
 Maailman kauppajärjestö WTO ☐ 8
 Yhdistyneet Kansakunnat (YK) ☐ 9
 Maailmanpankki / Kansainvälinen valuuttarahasto ☐ 10
 Yhdysvaltain hallitus ☐ 11
 Globalisaation vastaiset tai sitä muuttamaan pyrkivät liikkeet ☐ 12
 Ei-valtiolliset järjestöt kuten Punainen risti tai Amnesty International ☐ 13
 Kansalaiset itse ☐ 14
 Muut (Spontaani) ☐ 15
 Ei kukaan/mikään (*Spontaani*) ☐ 16
 EOS ☐ 17

Q38 Kun ajattelette lähitulevaisuutta, koetteko itsenne... (**Kortti Q38 versio A – luettele – vain yksi vastaus**)

- Vain suomalaiseksi ☐ 1
 Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi ☐ 2
 Eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi ☐ 3
 Vain eurooppalaiseksi ☐ 4
 EOS ☐ 5

Q39 a) Oletteko kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Suomessa? (**Skaalakortti Q39**)

b) Entä kuinka tyytyväinen olette demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa? (**Skaalakortti Q39**)

LUETTELE	Erittäin tyytyväinen	Melko tyytyväinen	Ei kovin tyytyväinen	Ei lainkaan tyytyväinen	EOS
Q39a. Suomessa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Q39b. Euroopan unionissa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Jatketaan muutamilla kysymyksillä Euroopan parlamentista.

Q40 Oletetaan, että eduskuntavaalit pidettäisiin (jälleen) huomenna. Kertokaa asteikolla 1-10, kuinka todennäköisesti äänestäisitte näissä vaaleissa? Asteikon luku 1 tarkoittaa, että jättäisitte varmasti äänestämättä, luku 10 tarkoittaa, että äänestäisitte varmasti. Väliin jäävät luvut kuvaavat äänestyshalukkuuttanne kahden ääripään väliltä. (**Skaalakortti Q40 – luettele**)

(Jättäisi varmasti äänestämättä)										(Äänestäisi varmasti)	EOS
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	

Q41 Euroopan parlamentin vaalit pidetään tämän vuoden kesäkuussa. Kertokaa asteikolla 1-10, kuinka todennäköisesti äänestäisitte näissä vaaleissa? Asteikon luku 1 tarkoittaa, että jättäisitte varmasti äänestämättä, luku 10 tarkoittaa, että äänestäisitte varmasti. Väliin jäävät luvut kuvaavat äänestyshalukkuuttanne kahden ääripään väliltä. (**Skaalakortti Q41 – luettele**)

(Jättäisi varmasti äänestämättä)										(Äänestäisi varmasti)	EOS
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	

Jos vastaus 2-11 kysymyksessä Q41, muut siirtyvät kysymykseen Q43.

Q42 Jos päätätte äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa, mitkä ovat tärkeimmät syyt joiden perusteella päätätte ketä äänestätte? (**Kortti Q42 – luettele – useampi vastaus mahdollinen**)

- Mielipiteenne kansallisista kysymyksistä ☐ 1
 Mielipiteenne eurooppalaisista kysymyksistä ☐ 2
 Ehdokkaan puolue ☐ 3
 Ehdokkaan persoona ☐ 4
 Ehdokkaan vaaliteemat ☐ 5
 Muu (*Spontaani*) ☐ 6
 EOS ☐ 7

Kysytään kaikilta.

Q43 Viimeisimmistä Euroopan parlamentin vaaleista lukien, oletteko nähnyt tai kuullut jotakin tai oletteko ollut yhteydessä alueenne eurokansanedustajaan (Euroopan parlamentin kansanedustajaan) millään seuraavilla tavoilla? (**Kortti Q43 – luettele – useampi vastaus mahdollinen**)

- Kyllä, olen lukenut eurokansanedustajista sanomalehdistä tai aikakauslehdistä ☐ 1
 Kyllä, olen nähnyt eurokansanedustajia televisiossa ☐ 2
 Kyllä, olen kuunnellut eurokansanedustajia radiosta ☐ 3
 Kyllä, olen lukenut eurokansanedustajista internetistä ☐ 4
 Kyllä, olen saanut eurokansanedustajilta lehtisiä, uutiskirjeitä tai kirjeitä ☐ 5
 Kyllä, olen tavannut eurokansanedustajia yleisötilaisuuksissa ☐ 6
 Ei, en ole nähnyt tai kuullut mitään enkä ole ollut yhteydessä eurokansanedustajaan ☐ 7
 Muuta (*Spontaani*) ☐ 8
 EOS ☐ 9

Q44 Kiinnostaisiko Teitä henkilökohtaisesti nähdä tai kuulla enemmän eurokansanedustajista (Euroopan parlamentin kansanedustajista) jollain juuri mainitulla tavalla? (**Kortti Q44 – luettele – useampi vastaus mahdollinen**)

- Kyllä, minua kiinnostaisi lukea eurokansanedustajista sanomalehdistä tai aikakauslehdistä ☐ 1
 Kyllä, minua kiinnostaisi nähdä eurokansanedustajia televisiossa ☐ 2
 Kyllä, minua kiinnostaisi kuulla eurokansanedustajia radiosta ☐ 3
 Kyllä, minua kiinnostaisi lukea, nähdä tai kuulla eurokansanedustajista internetissä ☐ 4
 Kyllä, minua kiinnostaisi saada eurokansanedustajilta lehtisiä, uutiskirjeitä tai kirjeitä ☐ 5
 Kyllä, minua kiinnostaisi tavata eurokansanedustajia yleisötilaisuuksissa ☐ 6
 Ei, ei kiinnostaisi ☐ 7
 Muuta (*Spontaani*) ☐ 8
 EOS ☐ 9

Q45 Miettikää seuraavassa esitettyjä tahoja ja kertokaa, kuinka paljon kunkin toiminnot, päätökset ja muut vaikuttavat Teidän kaltaisiinne ihmisiin? Kertokaa jokaisesta, onko sillä mielestänne paljon vaikutusta, jonkin verran vaikutusta vai ei mitään vaikutusta? (**Skaalakortti Q45**)

LUETTELE		Paljon vaikutusta	Jonkin verran vaikutusta	Ei mitään vaikutusta	EOS
1.	Hallitus.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2.	Eduskunta.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3.	Euroopan unioni kokonaisuudessaan...	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4.	Erityisesti Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5.	Paikallis-/kunnallishallinto Suomessa ...	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q46 Kertoisitteko jokaisesta seuraavasta väittämästä, oletteko siitä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä vai täysin eri mieltä?

LUETTELE	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
1. Euroopan parlamentin jäsenet varjelevat hyvin etujanne.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
2. Euroopan parlamentilla on enemmän valtaa kuin Suomen eduskunnalla	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
3. Euroopan parlamentin vaalit ovat todella tärkeitä ..	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Q47 Mihin Teidän mielestänne seuraavassa Euroopan parlamentin vaalikampanjassa pitäisi pääosin keskittyä...?
(**Kortti Q47** – luettele – useampi vastaus mahdollinen)

Suomen erityiskysymyksiin	☐ 1	Yhteiseen puolustuspolitiikkaan	☐ 8
Maatalouteen	☐ 2	Ulkopolitiikkaan	☐ 9
Ympäristöön	☐ 3	Euroopan unionin laajentumiseen	☐ 10
Rikollisuuden vastaiseen kamppailuun	☐ 4	Euroopan unionin toimielinten uudistamiseen	☐ 11
Työllisyyteen	☐ 5	Euroopan parlamentin toimintoihin	☐ 12
Maahanmuuttoon	☐ 6	Euroopan unionin kansalaisten oikeuksiin	☐ 13
Koulutukseen	☐ 7	EOS	☐ 14

Q48 Äänestäisittekö Te todennäköisemmin Euroopan parlamentin vaaleissa, jos...?

LUETTELE	Kyllä	Ei	EOS
1.J	☐ 1	☐ 2	☐ 3
ulkiset liikennevälineet olisivat ilmaiset vaalipäivänä			
2.E	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3.C	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4.C	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5.K			
unnalliset, (alueelliset) tai valtakunnalliset vaalit järjestettäisiin samana päivänä kuin Euroopan parlamentin vaalit	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6.E	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7.J	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8.E	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Taustatiedot.

D1 Poliitiikan yhteydessä ihmiset puhuvat 'vasemmistosta' ja 'oikeistosta'. Miten sijoittaisitte omat poliittiset näkemyksenne tälle asteikolle? (**Kortti D1** - älä pumpkaa. Jos haastateltava epäröi, pyydä yrittämään uudelleen)

VASEMMISTO

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

OIKEISTO

Kieltäytyi..... ☐ 1

EOS..... ☐ 2

D2 Entä minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte todennäköisimmin Euroopan parlamentin vaaleissa?
(**Kortti D2** – vain yksi vastaus)

Suomen Keskusta.....	☐ 1	Kristillisdemokraatit	☐ 7
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)	☐ 2	Perussuomalaiset	☐ 8
Kansallinen Kokoomus	☐ 3	Ei äänestäisi / äänestäisi tyhjää / sotkisi	
Vasemmistoliitto	☐ 4	äänestyslipun (<i>Spontaani</i>)	☐ 11
Vihreät	☐ 5	Muu puolue / liike (<i>Spontaani</i>)	☐ 12
Ruotsalainen Kansanpuolue	☐ 6	EOS	☐ 13
		Kieltäytyi (<i>Spontaani</i>)	☐ 14

Ei kysymyksiä D3-D6.D7 Oletteko Te...? (**Kortti D7** – luettele - vain yksi vastaus)

Naimisissa	☐ 1	Eronnut.....	☐ 6
Avioitunut uudelleen	☐ 2	Asumuserossa.....	☐ 7
Naimaton, asun avoliitossa	☐ 3	Leski	☐ 8
Naimaton, en ole koskaan ollut avoliitossa.....	☐ 4	Muu (<i>Spontaani</i>)	☐ 9
Naimaton, ollut aiemmin avoliitossa, mutta nyt yksin	☐ 5	Kieltäytyi (<i>Spontaani</i>)	☐ 10

D8 Minkä ikäisenä lopetitte täysipäiväisen opiskelun? (*Jos opiskelee edelleen, merkitse 00*)

-vuotiaana

Ei kysymystä D9.

D10 Vastaajan sukupuoli

Mies ☐ 1Nainen ☐ 2**Kysytään kaikilta.**

D11 Minkä ikäinen olette?

vuotta

Ei kysymyksiä D12-D14.

D15 a) Mikä on tämän hetkinen ammattinne?

D15 b) (*Jos ei tällä hetkellä tee ansiotyötä - kohdat 1-4 kysymyksessä D15a*) Oletteko joskus tehnyt ansiotyötä?

Mikä oli viimeisin ammattinne?

Ei mukana työelämässä, Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä

Opiskelija

Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella

Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi

Itse itsensä työllistävät, Maanviljelijä

Kalastaja

Ammattinharjoittaja (lakimies, yksityisvastaanottoa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti)

Kauppias, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö

Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja)

Työssä käyvä, Toisen palveluksessa/virassa oleva ammattinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti),

Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)

Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko),

Työntekijä, lähinnä toimistotyössä

Matkustava työntekijä/toimihenkilö (myyntiedustaja, autonkuljettaja)

Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies),

Työnjohtaja

Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä

Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija

Ei ole koskaan tehnyt palkkatyötä

D15a TÄMÄN HETKINEN AMMATTI	D15b VIIMEISIN AMMATTI
☐ 1	-----
☐ 2	-----
☐ 3	-----
☐ 4	-----
☐ 5	☐ 1
☐ 6	☐ 2
☐ 7	☐ 3
☐ 8	☐ 4
☐ 9	☐ 5
☐ 10	☐ 6
☐ 11	☐ 7
☐ 12	☐ 8
☐ 13	☐ 9
☐ 14	☐ 10
☐ 15	☐ 11
☐ 16	☐ 12
☐ 17	☐ 13
☐ 18	☐ 14
-----	☐ 15

Ei kysymyksiä D16-D18

D19 Oletteko...? (Luettele)

LUETTELE

Kyllä

Ei

Molemmat EOS
yhdessä

Taloudessanne se henkilö, joka ansaitsee pääosan talouden tuloista..... ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4

Ei kysymystä D20.

Jos "ei", kohta 2 kysymyksessä D19.

D21 a) Mikä on pääosan taloutenne tuloista ansaitsevan henkilön ammatti?

D21 b) (Jos ei tällä hetkellä tee ansiotyötä - D21a kohdat 1-4)

Onko hän joskus ollut palkkatyössä?

Mikä oli hänen viimeisin ammattinsa?

Ei mukana työelämässä. Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista

huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä

Opiskelija

Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella

Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi

Itse itsensä työllistävät. Maanviljelijä

Kalastaja

Ammatinharjoittaja (Lakimies, praktiikkaa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti)

Kauppia, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö

Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja)

Työntekijä. Toisen palveluksessa/virassa oleva ammatinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti),

Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)

Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko),

Työntekijä, lähinnä toimistotyössä

Matkustava työntekijä/toimihenkilö (myyntiedustaja, autonkuljettaja)

Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies),

Työnjohtaja

Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä

Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija

Ei ole koskaan tehnyt palkkatyötä.

D21a
TÄMÄN
HETKINEN
AMMATTI

D21b
VIIMEISIN
AMMATTI

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 6

☐ 7

☐ 8

☐ 9

☐ 10

☐ 11

☐ 12

☐ 13

☐ 14

☐ 15

☐ 16

☐ 17

☐ 18

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 6

☐ 7

☐ 8

☐ 9

☐ 10

☐ 11

☐ 12

☐ 13

☐ 14

☐ 15

Ei kysymyksiä D22-D24.

Kysytään kaikilta.

D25 Sanoisitteko, että Te asutte...? (Luettele)

Maaseutualueella tai kylässä ☐ 1

Pienessä tai keskisuuressa kaupungissa ☐ 2

Suuressa kaupungissa ☐ 3

EOS ☐ 4

Ei kysymyksiä D26-D28.

D29 Tarvitsemme myös tietoa taloutenne tuloista voidaksemme analysoida tutkimuksen tuloksia eri tyyppisten talouksien mukaan. Tässä on lista tuloluokista (**Näytä tulokortti D29**). Olkaa hyvä ja laskekaa jokaisen taloutenne jäsenen kuukausittaiset palkat, eläkkeet ja sosiaaliavustukset, lapsilisät ja muut tulot, kuten mahdolliset vuokratulot yms. yhteen. Vastauksenne tähän kysymykseen kuten kaikkiin muihinkin kysymyksiin käsitellään luonnollisesti täysin luottamuksellisesti ja tietojen yhdistäminen takaisin Teidän talouteenne on mahdotonta. Olkaa hyvä ja sanokaa tulokortilta sen tuloluokan kirjaintunnus, johon taloutenne kuuluu **ENNEN** vero- ja muita vähennyksiä

B 800 € tai vähemmän (n. 4.756 mk)	☐ 1	N 3301-3700 € (n. 19.626-21.999 mk)	☐ 8
T 801-1200 € (n. 4.762-7.134 mk)	☐ 2	R 3701-4200 € (n. 22.005-24.972 mk)	☐ 9
P 1201-1600 € (n. 7.140-9.513 mk)	☐ 3	M 4201-4500 € (n. 24.978-26.755 mk)	☐ 10
F 1601-2100 € (n. 9.519-12.486 mk)	☐ 4	S 4501-5000 € (n. 26.761-29.728 mk)	☐ 11
E 2101-2500 € (n. 12.491-14.864 mk)	☐ 5	K Yli 5000 € (yli 29.728 mk)	☐ 12
H 2501-2900 € (n. 14.870-17.242 mk)	☐ 6	Kieltäytyi	☐ 13
L 2901-3300 € (n. 17.248-19.620 mk)	☐ 7	EOS	☐ 14

Haastattelutiedot

P1 Haastattelupäivä

PÄIVÄ KUUKAUSI

P2 Haastattelun aloitusaika

TUNTI MINUUTIT

Käytä 24-tuntijakoa

P3 Haastattelun kesto minuutteina

MINUUTTIA

P4 Haastattelun aikana läsnä olleiden henkilöiden määrä, haastattelija mukaan lukien

Kaksi (haastattelija ja haastateltava)..... ☐ 1 Neljä..... ☐ 3

Kolme..... ☐ 2 Viisi tai enemmän ☐ 4

P5 Haastateltavan yhteistyöhalukkuus

Erinomainen..... ☐ 1 Keskimääräinen ☐ 3

Kohtalainen..... ☐ 2 Huono ☐ 4

Siirry asuinpaikkakunnan nimeen.

P6 Paikkakuntatyyppi (Paikallinen luokitus jälkikoodauksena, ei kysytä)

P7 Haastateltavan asuinpaikkakunnan nimi:

P8 POSTINUMERO

P9 LÄHTÖPISTEEN NUMERO

P10 HAASTATTELIJAN VALTUUSKORTIN NUMERO

P12 a) Onko taloudessa kiinteä puhelinliittymä?

Kyllä..... ☐ 1

Ei..... ☐ 2

b) Onko taloudessa matkapuhelin?

Kyllä..... ☐ 1

Ei..... ☐ 2

P13 Haastateltavan äidinkieli

Suomi..... ☐ 1
Ruotsi..... ☐ 2

HAASTATTELIJAN NIMI

VALTUUSKORTIN NUMERO

--	--	--	--

■

**Suomalaisia
mielipiteitä
61.0**

B

**Suomi-Finland
616-64450**

Q38 Kun ajattelette lähitulevaisuutta, koetteko itsenne... (**Kortti Q38 versio B** – luettele – vain yksi vastaus)

Vain suomalaiseksi ☐ 1

Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi ☐ 2

Vain eurooppalaiseksi ☐ 3

EOS ☐ 4

EUROBAROMETER - spring 2004
(Between brackets: Change since autumn 2003)

	Membership good thing 1		Benefit from membership 2		Trust in the European Union 3		Trust in the European Commission 4		Support for the euro 5		Support for enlargement 6		Support for a common Foreign policy 7		Support for a common Defence/ Security policy 8		Support for an EU Constitution 9	
EU25	47	(-2)	48	(=)	41	(-1)	48	(+1)	60	(=)	46	(-4)	66	(+2)	74	(+3)	63	(=)
BE	57	(+1)	58	(+1)	49	(+4)	63	(+8)	83	(+2)	38	(-5)	71	(-2)	77	(-3)	72	(+4)
DK	54	(-3)	64	(-3)	41	(+1)	47	(+2)	50	(-2)	59	(-4)	50	(-6)	61	(+1)	37	(-9)
DE	45	(-1)	39	(+2)	35	(=)	39	(-1)	58	(-2)	28	(-10)	74	(+2)	80	(+4)	68	(+5)
EL	71	(+9)	82	(+7)	68	(+3)	63	(+3)	64	(=)	66	(+1)	78	(+3)	80	(+5)	66	(-8)
ES	64	(+2)	69	(+3)	58	(+1)	53	(-2)	74	(+4)	59	(-3)	69	(+3)	74	(=)	70	(+5)
FR	43	(-1)	46	(-2)	42	(+5)	52	(+2)	68	(=)	37	(+3)	66	(+2)	75	(+4)	62	(+2)
IE	71	(-2)	80	(-2)	56	(+3)	61	(=)	83	(+4)	60	(+1)	66	(+5)	60	(+7)	59	(+6)
IT	54	(-4)	49	(=)	54	(-3)	63	(+3)	69	(-1)	55	(-6)	77	(+1)	83	(+2)	78	(+4)
LU	75	(-2)	69	(=)	53	(+1)	66	(+5)	88	(+5)	37	(-8)	77	(-1)	83	(=)	75	(+9)
NL	64	(+2)	55	(+1)	39	(+1)	54	(+2)	58	(-4)	44	(-6)	69	(-2)	77	(+2)	70	(+3)
AT	30	(-5)	38	(-2)	31	(-5)	37	(-5)	68	(+1)	34	(-7)	62	(-3)	57	(-7)	60	(-4)
PT	55	(=)	66	(+1)	60	(-1)	56	(=)	67	(-2)	52	(=)	62	(-3)	68	(=)	57	(+2)
FI	46	(+7)	46	(+6)	40	(+7)	59	(+8)	73	(+3)	48	(-5)	55	(+3)	57	(+6)	52	(+3)
SE	37	(-3)	27	(-4)	29	(+1)	48	(+4)	45	(+4)	54	(=)	49	(+1)	55	(+6)	53	(-10)
UK	29	(+1)	30	(=)	19	(-1)	26	(=)	26	(+3)	31	(-7)	39	(+4)	52	(+4)	42	(-6)
EU15	48	(=)	47	(+1)	41	(=)	47	(+1)	60	(+1)	42	(-5)	65	(+1)	72	(+2)	63	(+1)
CZ	41	(-3)	46	(-3)	42	(-1)	35	(=)	56	(=)	63	(-1)	57	(=)	78	(-1)	48	(-9)
EE	31	(-7)	41	(-4)	39	(+1)	44	(+7)	46	(=)	58	(+2)	62	(+1)	77	(+1)	54	(-10)
CY	42	(-17)	56	(-15)	57	(-8)	49	(-5)	65	(+7)	80	(+5)	81	(=)	91	(+4)	69	(-4)
LV	33	(-13)	49	(-9)	39	(-6)	32	(-11)	55	(+3)	67	(-2)	67	(-1)	77	(-3)	57	(-16)
LT	52	(-3)	57	(-6)	50	(+3)	45	(+8)	63	(+7)	67	(+5)	61	(-1)	70	(-5)	52	(-5)
HU	45	(-11)	58	(-4)	54	(-2)	58	(+3)	63	(+2)	74	(+7)	70	(+7)	82	(+3)	75	(+13)
MT	50	(-5)	57	(-3)	50	(-3)	50	(-2)	46	(-2)	68	(=)	50	(+5)	54	(+3)	59	(-3)
PL	42	(-10)	50	(-6)	33	(-7)	49	(+2)	59	(+3)	72	(-2)	70	(+4)	79	(+6)	65	(-11)
SK	46	(-12)	57	(-8)	47	(-4)	54	(+1)	68	(-3)	80	(+1)	74	(-2)	82	(-1)	65	(-5)
SI	40	(-10)	64	(-8)	47	(+2)	52	(+8)	82	(+1)	79	(+1)	76	(+2)	78	(+2)	68	(=)
NMS10	43	(-9)	52	(-5)	40	(-4)	48	(+2)	60	(+2)	71	(=)	68	(+3)	79	(+3)	63	(-7)

-
1. **Membership good thing:**
Generally speaking, do you think that (our country's) membership of the European Union is (AC10: will be – *previously would be*)...?
(A good thing / A bad thing / Neither good nor bad)
[% A good thing]
 2. **Benefit from membership:**
Taking everything into consideration, would you say that (our country) has on balance benefited or not (AC10: will benefit – *previously could benefit*) from being a member of the European Union?
[% Benefited]
 3. **Trust in the European Union:**
I would like to ask you a question about how much trust you have in certain institutions. For each of the following institutions, please tell me if you tend to trust it or tend not to trust it. – The European Union
[% Tend to trust]
 4. **Trust in the European Commission:**
And for each of [the following European institutions], please tell me if you tend to trust it or tend not to trust it? - The European Commission
[% Tend to trust]
 5. **Support for the euro:**
What is your opinion on each of the following statements? Please tell me for each proposal, whether you are for it or against it.
« A European monetary union with one single currency, the euro »
[% For]
 6. **Support for enlargement:**
What is your opinion on each of the following statements? Please tell me for each proposal, whether you are for it or against it.
« The enlargement of the European Union to include ten new countries this May »
[% For]
(*Previously* « The enlargement of the European Union to include new countries »)
 7. **Support for a common foreign policy:**
What is your opinion on each of the following statements? Please tell me for each proposal, whether you are for it or against it.
« One common foreign policy among the Member States of the European Union, towards other countries »
[% For]
 8. **Support for a common defence/security policy:**
What is your opinion on each of the following statements? Please tell me for each proposal, whether you are for it or against it.
« A common defence and security policy among the European Union member states »
[% For]
 9. **Support for an EU Constitution:**
What is your opinion on each of the following statements? Please tell me for each proposal, whether you are for it or against it.
« A constitution for the European Union »
[% For]
(*Previously* Do you think that the European Union should or should not have a Constitution? [% Should])